

SLOVENSKI NAROD

Izhaja vsak dan popoldne, izvenredne nedelje in praznike. — Inzerati do 30 petič & Din 2.—, do 100 vrst Din 2.50, od 100 do 300 vrst & Din 3.—, večji inzerati petič vrsta Din 4.—. Popust po dogovoru, inzeratni davek posebej. — Slovenski Narod velja mesečno v Jugoslaviji Din 12.—, za inozemstvo Din 25.—. Rokopisi se ne vračajo.

UREDNIŠTVO IN UPRAVNIŠTVO
LJUBLJANA, Knafljeva ulica št. 5
Telefon št. 3122, 3123, 3124, 3125 in 3126

PODRUŠNICE:
MARIBOR, Grajski trg št. 8 — — — — — CELJE, Kocenova ulica 2. — Tel. 100.
NOVO MESTO, Ljubljanska c. Tel. št. 26. JESENICE, Ob kolodvoru 101. — — —
Račun pri poštneem Cekovnem zavodu v Ljubljani št. 10.351.

FRANCOSKA IN ANGLEŠKA INTERVENCIJA V SOFIJI

Resen opomin bolgarski vladi zaradi neprestanih incidentov ob jugoslovensko-bolgarski meji

Sofija, 10. decembra. r. Neprestani obmejni incidenti na bolgarsko-jugoslovenski, a v zadnjem času tudi na bolgarsko-rumunski meji, ki jih izživajo makedonstvujušči, so vzbudili v zadnjem času pozornost ne samo v prizadetih državah, marveč tudi v mednarodnih političnih in diplomatskih krogih. Zlasti postopanje bolgarske vlade o priliki zadnjega incidenta, ko je odklonila sestanek mešane arbitražne komisije, ki bi morala v smislu sklenjenega dogovora na licu mesta preiskati dogodek in ugotoviti, kje je krivda, je naletel v mednarodnih krogih na velik odmev. Jugoslovenska vlada je tudi pri tej priliki pokazala, da želi kljub neprestanemu izzivanju ohraniti mir in dobre sosedne odnose, dočim je postopanje bolgarske vlade vzbudilo vtis, da se namenoma izogiba mirni likvidaciji incidenta ter da skuša zvaliti krivdo na Jugoslavijo, da bi utemeljila svojo nesnovno propagando proti Jugoslaviji in svoja revizionistična stremjenja.

mednarodnih diplomatskih krogih tem dogodkom, kaže dejstvo, da je v tej zadevi intervenirala v Sofiji tudi Francija. Francoski poslanik v Sofiji Cambon je včeraj posetil ministrskega predsednika in zunanjega ministra Mušanova in zahteval pojasnila o neprestanih obmejnih incidentih, pri čemer je opozoril na to, da bi se na tak neodgovoren način kršil red in mir na Balkanu.

šem času izdala izjavo o tej zadevi. Bolgarski listi zaenkrat ne smejo poročati o francoski in angleški intervenciji.

Bolgari se boje preiskave

Beograd, 10. decembra p. O sestanku jugoslovensko-bolgarske mešane komisije, ki je bil sklican zaradi incidenta pri Crnem vrhu na jugoslovensko-bolgarski meji, je bilo izdano naslednje uradno poročilo:

25 umetnikov razstavlja

Izmed njih razstavljata prvč Tavčar iz Brežic in Žagar iz Novega mesta

Ljubljana, 19. decembra 1932.

V Jakopičevem paviljonu je od včeraj popoldne živahno vrvenje. Akademski slikar Jakac ureja s kolegi akademskimi slikarji razstavo slovenske pokrajine in človeka, za katero so poslali naši likovni umetniki toliko del, da bi z njimi lahko napolnili dva Jakopičeva paviljona. Vposlana dela bodo večnoma prvič razstavljena. Le nekaj del je, ki smo jih že opazili na razstavah.

Razstava ima v desni stranski sobi svoj poseben dolenski oddelek, kjer so razstavljeni zgolj slike z dolenskimi motivi. Najmočnejše je tu zastopan naš Božidar Jakac. Pa tudi ostali imajo mnogo motivov z Dolenske, znamenje, da je začela privlačevati tudi naše likovne umetnike. Ta oddelek je bil zelo potreben, če se vpošteva, da so doslej hodili naši slikarji iskat pokrajinskih motivov predvsem na Gorenjsko.

Angleški ultimatum Perziji

V londonskih krogih ne izključujejo možnosti oboroženega konflikta — Anglija je že poslala v perzijske vode svoje vojne ladje

London, 10. decembra. V političnih krogih je vzbudilo veliko senzacijo dejstvo, da je vlada poslala zaradi odpovedi koncesij Anglo-Persian Oil Company perzijski vladi ostro ultimativno noto. Na snočnji seji spodnje zbornice je vlada odklonila vsak odgovor na interpelacijo delavske stranke o tem, kaj namerava storiti vlada, ako bo perzijska vlada odklonila angleške zahteve. Glede na to pa, da je več angleških vojnih ladij že dobilo povelje, naj nedomoma odplujejo v perzijske vode, kjer se že nahaja velika vojna krizarka »Hasting«, sodijo, da bo angleška vlada skušala z vojnimi sredstvi prisiliti perzijsko vlado k spoštovanju sklenjenih pogodb. Ker pa ni dvoma, da stoji za Perzijo Sovjetska Rusija, je malo verjetno, da bi se perzijska vlada uklonila. Zato ne izključujejo možnosti oboroženega konflikta, daši bi bo angleška vlada, kakor zatrjujejo v merodajnih krogih, prizadevala, rešiti zadevo mirnim potom ter bo predlagala, naj se spor predloži mednarodnemu sodišču.

knjig, a hrvatska dela čitajo naši ljudje že splošno kakor slovenska, pa jim pa cirilica še dela velike težave. V veliko pomoč je pa Sentjakobska knjižnica tudi onim avtorjem, ki njih dela izhajajo onstran državne meje. Teh knjig nabavi knjižnica večje množine in jih nato pošlji oddaja drugim knjižnicam, da tako podpira naš tisk v inozemstvu. Vedno pa knjižnica naroča knjige raznih novih strok in tako je prav sedaj prejela najlepša ilustrirana in najboljša dela nemških vrtnarskih strokovnjakov ter naročila tudi prekrasno revijo »Garten-schönheit«.

V novih prostorih se je najprej pokazalo, da je prav zelo naraslo povpraševanje po slovenski literaturi. Naval na Sentjakobski knjižnici je tako velik, da ga komaj zmajuje 7 uslužbencev, namreč 2 do 3 spodje, ki vpisujejo, ter po 5, ob sobotah pa tudi po 7 prijaznih gospodičen, ki strankam strežejo, vedno in povsod je pa prisoten skrbni oče Sentjakobske knjižnice gosp. Matija Rode.

Šentjakobska knjižnica v novih prostorih

Največja javna knjižnica v državi bo imela jutri intimno proslavo

Ljubljana, 10. decembra.

Jutri popoldne odpre svoje nove prostore v I. nad. hiše Slovenske Matice na Kongresnem trgu Sentjakobska knjižnica z malo intimno proslavo, ki jo pa upravičena prirediteljica tako važnem koraku, saj je ta knjižnica največja javna biblioteka v državi. Razvila se je iz najmanjših početkov brez podpore države, le iz požrtvovalnosti in najmarljivejšega, za vse javne delavce zgledega dela svojih voditeljev.

plaćana, saj izposojevalnina znaša 3/4 njene nabavne cene, pri večini knjig pa še manj. Dokler je knjiga popolnoma nova, seveda donaja 3/4, ta odstotek pa z obrabljenjem knjige prav naglo pada in se znižuje, ker knjižnica ne računa z dobičkom, temveč gleda le na svojo izpolniteljevo.

Odhod generala Ilića

Dosedanji poveljnik dravske divizije general Bogoljub Ilić je danes izročil svoje posle svojem nasledniku generalu Cukavcu in bo jutri z opoldanskim brzovlakom odpotoval na svoje mesto v Boki Kotorski.

V Italiji umorjena Jugoslovenka?

Florenca, 10. decembra. g. Florentinska policija je uvedla v vezi z najdubo razkosanega ženskega trupla na florentinskem kolodvoru obsežna poizvedovanja v Rimu in Napulju. Policija išče sledove za neko Jugoslovenko, ki je nedavno nastopila na nekem manjšem odru v Pisi. Nenevado plavalisa Jugoslovenka je takrat, ko je njena skupina odpotovala iz Pise, zaostala in so jo potem še nekaj časa videli v družbi dijakov. Od tedaj ni nobenega sleda več za njo.

Nemčija vztraja pri svojih oborožitvenih zahtevah

Zemova, 10. decembra. AA. Zastopniki petih sil so včeraj proučili noto, ki jim jo je izročil nemški zunanji minister Neurath. V tej noti izjavlja nemška vlada, da bi bila pripravljena pristopiti k časni razorožitveni konferenci, če se Nemčiji dovolje zahtevane spremembe in modifikacije v njenem sedanjem vojaškem ustroju in oborožitvi.

Smučarska radost

Ljubljana, 10. decembra.

Z veliko nestrpnostjo so ga čakali, zdaj ga pa imajo. Stara smučarska garda, ki je letos dobila obilo novih pristavev, je pozabila na vse gorje, pozabljena je kriza, pozabljene življenjske nepravilnosti in krizi, v ospredju je le še smučarja. Komaj je včeraj nekaj centimetrov snega pokrilo bližnja pobočja, že so po kosilu romali najbolj navdušeni z dičami na ramah proti Golovcu. Najgorenejši so bili seveda novinci in mlajši, nezkušeni smučarji. Na vsak način so hoteli izrabiti prvo priložnost. Odkar stoji Golovec, odkar se je med prebivalstvom Ljubljane začelo razvijati smučanje, menda še ni bilo toliko »pik« kot jih je včeraj doživel Golovec. Opazovalec je mogel videti prav vse mogoče in nemogoče variante — od navadnega padca na najmehekši del telesa pa do najkompliciranjšega na glavo ter so se pri tem vozovale noge, da ni bilo mogoče razločiti leve od desnice. Mlada garda smučarjev je morala kakor vsak začetnik vzgledati v kielo jabolko prvega začetka ter priznati, da še nikdo ni prišel izkušen na svet. Starejši, izkušeni smučarji so seveda ostali doma, dobro vedo, da smuka po mokrem snegu, ki nima trdne podlage, ni dobra in so s pomilovalnimi pogledi opazovali začetnike, ki se jim je tako mudilo na sneg.

jati z ljudsko literaturo, predvsem narodni priredkami in pravljicami. Napisala je različne pesmi, pozneje pa narodne bajke in pripovedke. Njena najboljša knjiga je bila »Babice«. ki jo smatrajo za biser češke literature. Njen mož je bil zaradi pisateljevanja svoje žene pri avstrijskih političnih krogih v veliki nemlosti in so ga stalno premeščali ter končno celo odpustili iz službe. V družini se je naselila revščina in razne nadloge, kar je tako uplivalo na Boženo, da je zbolela in kmalu umrla, stara šele 42 let. Več njenih del je bilo prevedenih tudi v slovensčino.

Nesreče

Včeraj popoldne je na Sv. Petra cesti padla Marija Skopic, žena upokoje-nega služitelja iz Ljubljane in si zlomila levo nogo. — Peter Keršnik, 10letni sinček notarskega kandidata iz Lukovice, je padel in si razmrazil na črepinjah koleno. — Anton Jerše, 34letni kretnik iz Strazišča pri Kranju, je včeraj padel in si zlomil levo roko. — Vinko Jakomeli, sin delavke iz Žirov, je šel včeraj popoldne iz šole, pa je na cesti padel in si zlomil desno nogo. — Ivanka Korosec, 3letna hčerka strojnika iz Borovnice, je padla s kolesa in si zlomila levo roko.

Vremensko poročilo JZSS

Ljubljana, 10. decembra. JZSS je prejel davi naslednja vremenska poročila:

Koča v Planici pri Tamarju (9. decembra): — 5° C., snežl, 40 cm pršiča. Smuka idealna.

Bohinjska Bistrica (10. dec.): — 2° C., snega 15 cm, sneg suh, smuka prav dobra. Mala skakalnica za treninge uporabna.

Nova vas - Bloke (10. dec.): 20—25 cm suhega snega, snežl naprej, severozhoden veter.

Kranjska gora (10. dec.): — 4, oblačno, brez vetra, 5 cm snega.

Logatec (10. dec.): oblačno, veter, 30 cm suhega snega.

Bohinj - Jezero (10. decembra): 3—4 cm snega.

Spominu Božene Nemcove

Ljubljana, 10. decembra.

Naše ženstvo je snoči na dostojen način počastilo 70 letnico največje češke pisateljice Božene Němcove. Splošno žensko društvo je priredilo v steklenem paviljonu restavracije »Zvezde«, ki je bil prepoln vnetih poslušalcev in najrazličnejših krogov, lepo uspelo predavanje o veliki pisateljici, katere krasni proizvodi so znani tudi nam Slovincem.

Alkohol in zločinstvo

Zanimivo predavanje sodnika dr. Bajčiča pod okriljem društva „Treznost“

Ljubljana, 10. decembra. To je poglavje, o katerem bi morali pri nas predavati vsaj vsak mesec enkrat, toda množice, ne le nekaj desetina ljudi kot smo v dvoranah OUZD, kjer je predaval sodnik g. dr. Bajčič pod okriljem društva „Treznost“.

Predavatelj je razgalil našo najstrašnejšo narodno rano drastično in živo v razgibanem predavanju. V prvem delu predavanja je govoril o deliktih, ki so navadno izvršeni pod vplivom alkohola, v drugem pa o tem, kako je družba zasčiten pred zločinci alkoholiki po kazenskem zakoniku. Kot je predavatelj naglasil sam v uvodu, je snov (že alkoholizem na splošno pri nas) tako obširna in se da obdelati na toliko in toliko načinov, da je izredno težka naloga v kratkem predavanju izprati iz snovi najvažnejše. Alkoholizem je tako tesno zvezan z vsem našim življenjem (slovenskim), temelji na tradiciji kot narodova značilnost, je ustvaril značilno našo mentaliteto, posega najgloblje v socialno vprašanje, da nas prav za prav vodi alkohol in naše naše usode.

Predavatelj je dejal, da je najmanj dve tretjini zločinov oče alkohol. Pred sodnijo je skoraj reden izgovor obtožencev, da so zakrivil zločin iz pijanosti ter sodnika kar presenetili, če obtožencev ne reče, da je kazniv dejanje izvršil v pijanosti. (Inteligent se izgovarja, da je bil „totalno pijan“, preprost človek pa pravi, da je bil do tal pijan, ali kot krava...)

Kot bi bila izredno potrebna sociologija našega alkoholizma, tako bi bila tudi zanimiva. Predavatelj je tudi trdil, da ima alkoholizem takšen vpliv na naše socialne prilike, da bi zdaj pri nas ne bilo niti prave brezposelnosti, če bi delavstvo v prejšnjih bolj časih ne zapravljalo tako lahkomišelnosti zaslužka, ker bi se zdaj lahko preživljalo s prihranki. Podpiranje brezposelnih na način, ki je uveden, se mu zdi dobrodelna komedija; prepričan je, da z denarnimi podporami navajajo ljudi samo v delomrznost ter podpirajo potepništvo. Iz te sociologije alkoholizma je izluščil še več misli, kako n. pr. vrednotijo na deželni komečnega fanta po tem, koliko ga lahko spravi pod kapo in čalohko da za pijačo, kako se poznajo sledovi alkoholizma v naši kulturi (najpomembnejši pisatelj so bili pijanci) in da sploh nobenega važnega vprašanja ne moremo motriti drugače kot s perspektive politične mize.

Dokazano je, da se dogodijo največji zločini ob sobotah, nedeljah in ponedeljkih, krajeno pa vedno v gostilnah ali njihovih neposredni bližini. Porast zločinov je enak porastu konzuma alkoholnih pijač (vina) zato je največ zločinov jeseni (mošt, pomecni vino...).

Alkohol sam na sebi ne povzroča zločinov, vzbuja pa divje instinkte, ki se pod vplivom alkohola češče povsem sprostijo. Najbolj redki so politični delikti, ki jim kumuje alkohol. Pač so pa izredno pogosti prestopki, izvršeni v pijanosti, zoper državno oblast; stažniki na naših cestah so pravi magnet za naše pijance. Predavatelj je ponovno naglašal, kako ogromen vpliv ima alkoholizem na brezposelnost in da je naše socialno skrbstvo zgrešeno, ker podpirajo delomrznost, ki podpore

zapijejo. Izredno mnogo je delikventov, ki so se prepregli zoper zakon, v pijanosti, izmed vrst poklicnih postopačev. Brezposelnim bi naj delili le nakaznice za hrano.

Ko je govoril predavatelj o deliktih zoper življenje in telo, izvršenih v pijanosti, je drastično karakteriziral običajni podeželski gostilniški pretep. 80-85% telesnih poškodb je izvršenih pod vplivom alkohola v neposredni bližini gostiln. Brezobzirno nas je obsodil, češ, da je naš narod surov ter ne pozna usmiljenja, ko je govoril o nečloveškem trpljenju slovenskih žen, ki se pokore s pijanci. To trpljenje je tako strašno, da bi morali vsakakor zaščititi žene pred možimi pijanci. Po kazenskem zakoniku niso zaščitene. Če mož poškoduje ženo v pijanosti, ga ne smejo obsoditi, če žena ne dovoli; ako pa privoli, tedaj se mora pripraviti, da se bo mož znesel nad njo ob prvi priložnosti.

Bolj redki so požigi v pijanosti, češče pa pijanci ogrožajo javni promet; za slednji prestopki jih sodijo po § 204 k. z. precej strogo v primeri z drugimi prestopki, izvršenimi v pijanosti. Pristopki zoper javno moralo so zgrešeni navadno skoraj vsi pod vplivom alkohola. Kaz. zakonik ne predvideva kazni za pijance, ki se pregreše v pijanosti z žaljenjem časti. Tatvine, zlasti priložnostne, so v pijanosti zelo pogoste, pogoste so pa tudi tatvine v treznem stanju zaradi alkohola. Mnogi kradejo, da bi se za izkupiček ukradenega blaga napili.

Ko je predavatelj omenil še nekaj značilnih primerov deliktov, ki so izvršeni navadno posredno ali neposredno pod vplivom alkohola, je našel drugi del predavanja, o kriminalni politiki zoper alkoholizem. Predavatelju se zdi, da kazenski zakon ni dovolj strog glede alkoholizma ter da v marsičem ni kazenski zakonik, nego opustilni, saj govori tolikokrat, kako se naj kakšna kazna omili, nikdar pa ne, kako se naj poostri. Obsodil je tisto moderno sentimentalnost, sklicuje na družbo, da je ona kriva, da so v njej sredi zločinov ter ironično vprašal, ali naj družba poklekne pred zločinsko drhaljo in jo prosi oduščanja, da ji ne more pomagati, ker je drhal. Naglašal je, da zločinstvo narašča in da pošten del družbe ni več dovolj zaščiten pred njim. Za zločine v pijanosti kaz. zakonik ne predpisuje dovolj strožih kazni, saj ne morejo obsoditi niti zločinca, ki je umoril človeka v pijanosti, razen kot po § 166, lahko ga kaznujejo največ z zapornim do enega leta, očuvalna sredstva zoper pijance so pa lužorna, ker se ne morejo izvršiti, bodisi zaradi pomanjkanja gmotnih sredstev, ali, ker se z njimi ne doseže nič pozitivnega. Zato je treba v tem pogledu reformirati zakonodajo. Družbo je treba zaščititi, zato pa mora postati odločna zahteva, da se kazni poostre.

Predsednik „Treznost“ g. Hrovat se je zahvalil predavatelju za predavanje, ki je ogrelo poslušalce, slednjim se je pa zahvalil za udeležbo, z željo, da bi vprašanja trenosti zanimajo bolj javnost, da bi Slovenci ne propadli v 50 letih kot moramo, če bomo zaradi alkohola propadali še v bodoče kot smo doslej.

Lep pevski praznik

Proslava 25 letnice pevovodskega udejstvovanja Oskarja Molla pri trboveljskem „Zvonu“

Trbovlje, 9. decembra.

Mnogo sem doživel pevskih praznikov sirom domovine, poslušal nobroj slavnostnih pevskih koncertov naših pevskih društev, ampak tako prirskega pevskega slavja, kot smo ga imeli na praznik 8. t. m. povodom 25letnice pevovodskega udejstvovanja Oskarja Molla pri trboveljskem, še nisem doživel. Ne samo zato, ker je na slavnost dospela večja deputacija Hubadove župe JPS, Glasbene Matice, »Ljubljanskega Zvoda«, glasbenega društva Hrastnik, pevskega društva »Loški glas« iz Zagorja, pevskega društva »Domžale«, pevskega društva »Slavoc« iz Ljubljane, pevskega društva »Kraško Tmovo« iz Ljubljane, marveč ker sem se ponovno mogel na koncertu pripraviti, s kakšno vno in vestnostjo poskušajo naša pevstva doseči čim popolnejše izvajanje skladb v umetniškem smislu. Nastopalo je kar osem zborov, oziroma oktetov in kvartetov. Predlogo bi bilo, ako bi hotel vsak nastop ocenjevati podrobno. O pevskem društvu »Zvon« v Trbovljah imamo vsi nedeljni mnenja, da spada v prvo vrsto naših pevskih društev. Zasluga je tudi jubilatna Oskarja Molla, ki se ji je posvetil četrt stoletja z vso svojo žilavostjo.

Zadnja leta si je pa krog svojih pevcev in pevki znatno povečal z dobrimi, svežimi glasovi, ga disciplinirano povedel v izvajanje naše nove zborovske glasbe. Krstni boter je bil zlasti marsikateremu novemu delu skladatelja Emila Adamiča. In v zahvalo mu je tudi Adamič za 25letnico napisal zelo posrečeno »Zdravico«, ki jo je moški zbor odpel na čast svojemu pevovodji uvodom koncerta. Nato je društveni ženski zbor s spremljevanjem orkestra zapel dve prav zanimivi Adamičevi skladbi »Marija reši duše« in »Starčovo smrt«, mešani zbor pa A. Foersterjevo staro, pa še vedno krasno zvenečo skladbo »Z glasnim šumom s kor«. Pred »Zvonovim« zborom sta se kot pevovodje izmenoma vrstila Oskar Moll in Avgust Suligoj. — Pevsko društvo »Loški glas« iz Zagorja je pod vodstvom Srečka Godine čedno zapelo Vasilija Mirka »Na trgu« in Z. Prelova harmonizacijo narodne »Hišca pri cest stoji«. Sledil je nastop okteta pevskega društva »Ljubljanski Zvon«, ki ga marljivo vodi Dora Matul. Odpel je Peter Jerebovo »O kresu« in Z. Prelovo novo »Sedem si rož porezala mi« ter je bil za svoje ubrano petje deležen viharnega aplava vse dvorane. Tudi pogumni nastop pevskega zbora glasbenega društva »Hrastnik« pod pevovodjo Davorinom Čandrom je izval veliko odobravanje. Zbor je bil izvrstno naštudiran, pel je na pamet in ima zlasti dobre fundamentalne druge base.

Koledar

„Iz naših krajev“ izšel

Ljubljana, 10. decembra.

Končno smo ga dočakali — naš je, iz naših krajev, naš ponos. Ni nam več treba posezati po tujih stenskih koledarjih, lastnega imamo, ki je opremljen s slikami naše zemlje, naših ljudi. In te slike bodo poučile vsakogar, da je pri nas lepše ko drugod, ne samo to, naš jezik se govori po teh krajih. Ker je ta koledar prvi te vrste pri nas, naj ga nekoliko opišemo in s tem vstvarimo čitateljem približno sliko. Koledar obsega 53 listov monjajočega se papirja za umetniški tisk (cream in bel.) Debelina koledarja znaša ca 1 cm, oblika listov je 18 x 24 cm (torej nekaj manj kot ena četrtnina naslovne strani »Slov. Narod«). Vsak list ima okvir, na vrhu napis »Iz naših krajev«, v sredini letnemu času odgovarajočo sliko v bakrotisku. Pod sliko je koledar za en teden. Slik je 52, na vsak teden pade druga slika. Posnetki so lepi, reprodukcija ena najpopolnejših, kar smo jih doslej imeli pri nas. Barve tiska so 4, razporejene so v vseh listih koledarja enako.

Naslovna stran je opremljena z perorisbo, ki predstavlja naš najvišji vrh Triglav zalit v rdečkasto luč zahajajočega solnca. Prazniki in nedelje so tiskani le z nekoliko krepkimi številkami, da se izogne na ta način vsaki kričavosti. Vsak list je perforiran, da se po preteklem tednu odtrga, slika pa se lahko po začetnem okvirju izreže in shrani. Ves koledar je montiran na nekoliko večjem kartonu, ki je prevlečen s temno ali svetlo imitacijo granuliranega platna, kakor pač komu ustreza za barvo stene in sobe, kjer bo koledar visel. Te dni so prispeli k nam tuji alpski koledarji! Niso tiskani v bakrotisku, le s klisije na tenkem papirju — njih cena se giblje med 50-60 Din, ta naš koledar pa volja kljub svoji okusni opremi in obliki, dovršenemu tisku in fotografsko umetniškim slikam le 38 Din — kdor koledar vidi, prizna, da je to za tak izdelek zastoj. Tudi velikega kulturnega pomena je za nas ta koledar — po hotelih in tujskoprometnih krajih pa bo najboljši glasnik in reklama za tujce. S to naklado stopamo velik korak naprej, vsako leto nam bo koledar pričaral 52 lepih slik in priznani si bomo, da so nas naši odlični sodelujoči fotoamaterji (Cveto Švigelj, Ivan Tavčar, Joža Kunaver itd.) pripravili s svojimi kritičnimi očesi, da se nam naše zemlje in ljudi ni sramovati — lepša je kot marsikje drugod. Pretežna količina slik je alpskih, vendar nam že ime pove, da so zastopani tudi naši kraji in

Moški kvartet pevskega društva »Domžale« je prednesel Ferdo Juvančev »Spomin na zimski večer« in popularno Peter Jerebovo »Pelin roža«, s solidnim izvajanjem. — Pevovodja Adolf Grum se je uspešno uveljavil s pevskim društvom »Savec«, ki očividno napreduje. — Kristo Perko je mešani zbor pevskega društva »Slavoc« ubral v lepo zveneč instrument. Obe skladbi, ki jih je pel na pamet, Rudolfa Matza »Jutro« in apartno Aleksija Grečianinova »Len« je zlasti dinamično, fino izdelal, da sta presenetljivo lepo zveneli. »Slavoc« si na svojem pevovodji lahko čestita, napredek zbora me pa odkritosrčno vesel. — Pevsko društvo »Kraško Tmovo« je pod vodstvom prof. Adolfa Gröbminga zapelo Ivana pl. Zajca prijazno skladbico »Ruža i slavju« in Ivana Matetiča užigajočo »Istrsko narodno«. Pri prednašanju obeh se je poznalo izredno pedagoško znanje pevovodje. — O vseh nastopajočih zborih na koncertu nimam poročati kaj slabega, vendar mi je pa najbolj imponiral mladinski pevski zbor »Trboveljski slavček« pod vodstvom svojega nad vse trudaljubivega pevstva Avgusta Suligoja. Nad sto otroških glav in navdušeno pojočih grl, deca siromašnih mož iz revirjev črne rude.

Ko sem gledal in poslušal petje teh otrok so mi prišle v glavo misli, ki jih ne smem zapisati (TPD) zaradi tega, ker bi mi jih črtal cenzurni svinčnik. Ako bi naši mestni otroci, ki se jim po večini ne godi slabo tako z veseljem gojili našo pesem, bi me ne presenetilo, pač pa je mene in morda večino poslušalcev ganilo petje »Trboveljskega slavčka« do solz. Vsa čast tej deci, pa tudi njenemu učitelju! — Koncert sta zaključila moški in mešani zbor pevskega društva »Zvon« iz Trbovelj. Moški je ubrano zapel Vinko Vodopivčev »Na poljanje«, mešani pa Emil Adamičev »Konje jezdi Hasan Aga«, ki jo je že z velikim uspehom pel na pevski tekmi povodom 60letnice Glasbene Matice v Ljubljani. Razume se, da je nabito polna dvorana Sokolskega doma vsem nastopajočim društvom po vsaki odpeti točki prirejala viharne ovacije, največ pa jubilatno Oskarju Mollu, ki je prejel več krasnih diplom, slik in nešteto cvetja. Zastopniki vseh društev so mu iskreno čestitali in lahko je bil vesel tega spontanega, nedeljenega hvaležnega in oduševljenega priznanja njegovih bratskih pevskih src. Naj mu bo to kot dokaz hvaležnosti za 25letno neumorno delo v prosep slovenske in jugoslovenske pevске umetnosti. Naj mu bog da vztrajati pri klavirju »Trboveljskega Zvona« vsaj še 25 let! Naj ostane zdrav, čil, veder kot do sedaj. To mu iz prijateljskega srca želi Zorko Prelovec, pevovodja Hubadove župe JPS.

Ljudje, motivi — niso nanizane torej same pokrajine in skale, koledar je pester in lep — naroči si ga! (Naročila na naslov: Alpski koledar »Iz naših krajev«, Ljubljana, poštni predal št. 190 (G. Cveto Švigelj) Poštni čekovni račun 16.235.)

Narodno gledališče

DRAMA.

Začetek ob 20. uri.

Sobota, 10. dec.: »Čarjevič Aleksej«. Red B. Nedelja, 11. dec.: Ob 15. uri »Gospa Inger«. Izven. Znižane cene. — Ob 20. uri »Roksi«. Izven. Znižane cene.

Ponedeljek, 12. dec.: »Kar hočete«. Red A. Torek, 13. dec.: Zaprt.

Drvi ob 20. uri se vprizori v dramu velika ruska tragedija iz življenja ruskega carja Petra Velikega in njegovega sina carjeviča Alekseja Drama nam jasno kaže kot tragične zgodovine ruske carske rodbine. Režija je Ciril Debevečev. Zasedba premijska. Predstava se vrši za red B.

Nedelja v ljubljanski dram. Popoldne ob 15. se vprizori Ibsenova drama »Gospa Inger« v režiji ge. Marije Vere. Zvečer ob 20. uri pa poslednjič v letošnji sezoni izredno zabavna, vesela in prirska komedija »Roksi«, z go. Šaričev in naslovni vlogi. Glavno moško vlogo ima g. Cesar. Na obe predstavi opozarjamo prijatelje našega gledališča. Za popoldansko in večerno predstavo veljajo znižane dramske cene.

V ponedeljek dne 12. t. m. se ponovi v ljubljanski dram. Shakespearjeva komedija »Kar hočete« za red A.

OPERA.

Začetek ob 20. uri.

Sobota, 10. dec.: »Viktorija in njen huzar«. Gostuje go. Vera Misita iz Gradca. Na korist Udrženja gledaliških igralcev. Izv. Nedelja, 11. dec.: »Dežela smehljajca«, opera. Izven. Znižane cene. Ob 20. uri: »Adel in Mara«. Izven. Znižane cene. Ponedeljek, 12. dec.: Zaprt.

Drvi ob 20. uri gostuje v opereti »Viktorija in njen huzar« v vlogi Viktorije ga. Vera Misita, članica graških gledališč. Ga. Vera Misita je bila pred članica zagrebške opere in ima sedaj v Gradcu velike umetniške uspehe. Nocojšnja predstava se vrši na korist Udrženja gledaliških igralcev. Cene običajne operne.

Nedelja, v ljubljanski operi. Popoldne ob 15. uri se poje prvič v letošnji sezoni priljubljena Lehárjeva opereta »Dežela smehljajca« z g. Banovcem v glavni tenorski vlogi. Lehárjeva opereta je polna prekrasnih opernih arij, ki so bile napisane za slav-

nega pevca Tauberja Režija je Golovina, dirigira kapelnik Neffat. Ob 20. uri zvečer pa se ponovi Hatzejeva opera »Adel in Mara« pod taktirko ravnatelja Poliča. Hatzejeva opera je ljudska opera, polna prelepih melodij ter krasne instrumentacije. Za obe predstavi veljajo znižane operne cene.

Beležnica

KOLENDAR

Danes: Sobota, 10. decembra, katoličani: Judita, Dražič; pravoslavni, 27. novembra.

Jutri: Nedelja, 11. decembra, katoličani: Damaz, Gojica; pravoslavni, 28. novembra. DANASNJE PRIREDITVE

Kino Matica: Quick.
Kino Ideal: Visočanstvo perica.
Kino Dvor: Triglavske strmine.
ZDK: Tango ljubzni ob 14.15 v kinu Matici.

Društvo »Soča«: Predavanje o Pohorju ob pol 21. pri »Levue«.
Akademijski klub montanistov: Skok čez kožo ob 20. na Taboru.

Bojevniki in vojakci svetovne vojne: Ljubljana-Bežigrad ob 20. v Prešernovi sobi restavracije Novega sveta.

Podružnica Sadjarskega in vrtnarskega društva: Občni zbor ob 20. v Matici sobi gostilne pri »Sokolu«.

PRIREDITVE V NEDELJO
Kino Matica: Friderika.
Kino Ideal: Visočanstvo perica.
Kino Dvor: Triglavske strmine.
ZDK: Tango ljubzni ob 11. dop. v kinu Matici.

Slavnostna otvoritev umetnostne rastave ob 11. dop. v Jakopičevem paviljonu.
Oficijalna otvoritev Šentjakobske knjižnice v novih prostorih ob pol 12. v hiši Slovenske Matice.

Delavski oder »Svobodec«: Dobri vojak Švejk ob 20. v Delavski zbornici.

Tekme v prid brezposelnih igralcev ob 13. na igrišču Hermesa (Slovan-Jadran in Svoboda:Hermes); ob 14. na igrišču Korotana Rakovnik:Korotan:Grafika.

DEZURNE LEKARNE

Danes in jutri: Leustek, Resljeva cesta št. 1; Bohinec, Rimska cesta 24; dr. Kmet, Tyrševa cesta 41.

Izpod sita in rešeta

Zdaj, ko držimo povsod vzorno skupaj, se bo treba pomeniti tudi zastran našega prelepega jezika, da ne bo zmešnjav in kolobocije, kakor je bila doslej. Začeli bomo govoriti tako, da bo vsem prav in da se bomo vsi razumeli. Obnarodovati bo treba v ta plemeniti namen poseben pravilnik, ki ga bomo primerno razmnožili in razposlali na vse štiri vetrove, da si bomo stekli velike zasluge za jezikovni pokret na našem sporazumijevalnem polju. Samo pristranski ne bomo smeli biti na nobeni strani, kajti je važno in potrebno, da vzamemo sem in tja kar je tu in tam dobroga, vse slabo pa zavrzemo.

Nam bi kazalo prevzeti čim prej vsaj glavne dobrine in vrline iz one jezikovne zakladnice in z njimi obogatiti naš mlit jezik. Tako recimo bomo v bodoče rabili izraze čošak, kapija, pendžer, fišeklje, apandžija, aps, džubre, džukelo in pa za nameček še več in glancigleraj, da bo lepota jezika čim popolnejša. Tako si bomo stekli neverljivi zasluge za povzdigo našega jezika, če bo pa stekel tu in tam zavoljo tega kak pes, bomo že zavedo kako uređili, da ne bo nikogar ugrznil.

Dobova

na narodni praznik

Proslava uedinjenja se je tudi pri nas izvršila najsvetaneje. Na predvečer dne 30. novembra ob 7. uri zvečer se je izvršila na iniciativno delavnega nacionalnega delavca staroste našega Sokola brata Vadmala, učitelja na tukajšnji šoli, baklada s povorko izpred sokolske telovadnice po vasi pred županstvo, kjer so bili slavnostni govori. Udeležilo se je sprejeda ljudstvo v častnem številu, posebno v častnem pa gasilci v uniformah in pa vrli naši Ločani z godbo. Pred sokolske telovadnice je starosta Sokola v kratkih prirskih besedah pozdravil vsa društva, Pred županstvom je kot prvi govoril predsednik JRKD g. Pintarič in v lepih besedah orisal pomen večera. Za njim je govoril v imenu Zveze bojevnikov g. Iv. Zajc, v imenu gasilcev in obšne je govoril g. M. Kovačič, v imenu Rdečega križa pa predsednik g. Ciril Prestov, zaključil je proslavo tajnik JRKD s svojim govorom. Dne 1. dec. je bila šolska proslava, v nedeljo dne 4. dec. pa je proslavljen uedinjenje Sokol z akademijo v šoli. Vse točke so lepo uspele in je vsem prirediteljem le čestitati.

Le eno je, da ni v Dobovi nikjer pravega prostora. Pa tudi to bomo dobili, potem pa nas ne bo nič oviralo pri delu. Le tako naprej in Dobova je že danes kraj v vsem Posavju, kjer je življenje najbolj razvito in kjer se na društvenem polju in na kulturnem polju največ dela. Sokolu, Rdečemu križu, 5 gasilnim društvom in skupini Zveze bojevnikov pa želimo še naprej uspešnega sporazumnega in uspešnega delovanja.

Oče in sin.

Oče: Ne morem trpeti ljudi, ki nič ne delajo. Zapomni si, da je moj oče delal in da mora tudi moj sin delati.

Važno učiteljsko zborovanje v Kranju

Učiteljsko kranjskega okraja je razpravljalo v sredo o važnih stanovskih zadevah

Kranj, 9. decembra.

V podkrepitve stanovske zavesti in skupnosti, pa tudi zaradi razgovora o najnujnejših šolskih in vobče vzgojnih problemih, ki so v ostalem zanimivi za celokupno našo javnost, se je zbralo v sredo zjutraj učiteljsko kranjskega okraja na deški šoli k zelo pomembnemu posvetu. Uvodni nagovor je imel društveni predsednik g. Josip Lapajne, nakar je izpregovoril šolski nadzornik g. Vilbald Rus, ki je prinesel pozdrave zadržanega sreskega načelnika g. dr. Ogrina. Tajnik g. Vinko Rupret je podal daljše situacijsko poročilo, ki je razpravljal v njem o poravnavanju obveznosti krajevnih šolskih odborov z banovinsko zalogo šolskih knjig in učil, o sodelovanju pri stanovskih listih, o sodelovanju učiteljsva pri SKJ, o premeščanju in nameščanju učiteljsva, o šolskih radio predavanjih, o ustanovitvi strokovnega sveta pri Učiteljski tiskarni, o seznamu nečlanov JUU in raznih drugih, za ves tašat perečih zadevah.

Potem so bile prečitane znane marijanske resolucije in se je učiteljsvo z njimi soglasno solidariziralo. Izmešene so bile razne stvari, ki so na škodo zdravemu šolskemu razumuh in ki škodijo pojmovanju nepokvarjenega nacionalizma. Sijajno predavanje o uspehi okrajni kmetijski razstavi v Kranju je imel g. Lapajne, ki je zlasti podčrtal njen uspeh za naše narodno gospodarstvo in navajal, v kakšni zvezi staja kmetijstvo in pa naša podeželska osnovna šola. Prikazal je kmetijstvo v luči delovne šole. V štednem pogledu je vzbudila razstava Ljubzen do rodne grude, do naroda in do strokovne izobrazbe. Vzbujeno je bilo čuvstvo državljanke skupnosti za lažje prenašanje bremen, povdarjena je bila važnost združništva in odnos domače zemlje do krize. V samopomoči, organizaciji in sistematičnem delu je napredek in z njim pot

k boljšemu gospodarskemu položaju. Govornik je razpravljal še o primerjanju pridelkov, rentabilnosti zemlje, katastralnem načrtu, podnebnju, času, vremenu, legi kraja, menjavanju semenja, gostoti pridelkov in o kolobarjenju, potem pa je obšel iz kritičnih vidikov vso razvoto in to po oddelkih za travništvo, živinorejo, planšarstvo, mlekarstvo, sadjarstvo, čebelarstvo, gozdarstvo in kmetijstvo v obče. Kmetijski referent g. Josip Sušič je naglašal zasluge učiteljsva za uspeh razstave in je navajal imena: Josip Lapajne, Ivan in Peter Jocič, Janez Grum, Terežija Kovačič, Franc Rebolj, Drago Kavčič, Vinko Rupret, Milan Pavlovec, Jerše in Belin, vsi iz kranjskega okraja. Razgovor o začasnem učnem načrtu za višjo narodno šolo je vodil g. Rupret. Učiteljsvo je osvojilo sklep naj bi se vsaka naša osnovna šola organizirala v višjo in nižjo, učni načrti pa naj se v svoji dokončni obliki sprejmejo šele po 3 letni preizkušnji. Ako bo dovolj zanimavec, se bo vršil učiteljski smučarski tečaj. Vodil ga bo Ferdo Majnik, ki tudi sprejema prijave. Učiteljsvo povdarja željo po higijenskem tečaju, ki se bo skušal organizirati. Po razgovoru o Slovenski šolski matici in Rdečem križu se je izjavilo učiteljsvo za izboljšanje in po cenitvi zvezkov državne izdaje in je sprejelo predlog učitelja g. Horvata glede učiteljskih abiturientov.

Zamotana razmerja.

— Koga si pa zdravila?
— Tretjega moža prve žene moje-ga drugega moža.

Radoveden Mihec

— Mamica, ah te smem nekaj vprašati?

— Kar vprašaj, sinko.

— Zakaj zidajo vojašnice vedno tam, koder hodi največ pestun z vzički?

Beli zobje: Chlorodont

svetovno znana zobna pasta tuba Din. 8.—
v okusni božični opremi skupno z 1 steklenico
ustne vode in 1 zobno ščetko Din. 44.—

Premijera filma „Triglavske strmine“

Tudi pred širšo javnostjo je doseglo prvo veliko slovensko filmsko delo popoln uspeh

Ljubljana, 10. decembra.

Ze zadnjič, ko so predvajali film le za poizkušajo in le za povabljenе strokovnjake ter najzatenčnejše kritike v kino Matici, je film častno prodrl, večeraj pri premijeri v kinu Dvoru sta pa splošna zadovoljnost ter spontano odobravanje dokazala, da je tudi pri publiku popolnoma zmagal. Zasluge za to ima pa predvsem avtorska Metoda Badjura in njegovih zvestih pomočnikov, da so marsikaj

naklonjenost plezalečve sestre, na Triglav. Tako grede prvi po poti na Triglav, drugi plezalci pa prekajajo Severno triglavsko steno. — Mikavni prizori iz doline Vrat se umaknejo napetim slikam s težke plezalne ture. Trojica na vrvi se pne više in više. Vpnev nemogoče so skoraj drznosti, katerim se izpostavlja trojica. Noč jih vjame v steni in tovariši prenoče v šotoru, ki ga navežejo na majhno polico. Medtem sta dekleti v spremstvu fanta prišli na Kres

odstrigh, nekaj potrebnega pa tudi dodali. »Triglavske strmine« so sedaj zaokrožena in tesno strnjena celota živahnih prizorov in prekrasnih planinskih slik brez za splošnost in za na Triglavu tujo publiko nezanimivega zavlačevanja, slike so pa opremljene z napisji, da se tudi neplaninec lahko orientira.

S takim filmom se lahko pokazemo povsod, saj so prav vse slike vsaj tako dobre, kakor smo jih vajeni na najznamenitejših tujih filmih, mnogo posnetkov pa lahko imenujemo za najboljše, kar je alpinski film dosedaj sploh dosegel. Čvetiči travnički, valujoče žito, idilični vase in veličastne slike planin v najrazličnejši luči so resnično umetnine, nič pa za njih ni zasostajajo imenitne figuralne kompozicije v pokrajini. Osvetljava je na moč efektivna, večkrat je pa Badjura dosegel z razsvetlavitvijo oseb v okolici in s snemanjem proti luči tako rafinirane in tako prestudirane učinke, da njegove slike spadajo tudi med največje mojstrovine fotografske umetnosti. Prav bi bilo, če bi zbirka najboljših slik izšla v albumu, saj lepšega dela o lepotah naših krajev še nimamo.

Metoda Badjura delo je pa tudi bistveno film, saj je ves trak poln dejanja, gibanja, valovanja in življenja, torej poln tekočega, kar film razlikuje in bistveno loči od negibljive fotografije. Zato so »Triglavske strmine« tudi prvi veliki slovenski pravi film sploh.

Film nem najprej kaže z ljubeznijo dojete momente iz življenja na naših gorskih kmetijah. Delo na polju, košnja in žetev so lepa otvorila v himno ljubezni do gora. Kmečki fant-plezalec (Miha Potočnik) obljubi svojemu dekletu (Pavla Marinko), da katerega je ljuboosumen, da gresta na ples, kjer bodo zvedele tri fare, da se ljubita. Vabilo dveh tovarišev-plezalcev (Joža Čop, Uroš Zupančič) pa ga spravi do tega, da pusti čakati dekle in gre z njima v Martuljek, nato pa v Triglavsko steno. Medtem, ko se trojica plezalcev opaja nad lepoto Martuljke, sameva doma dekle in čaka fanta. Ker ga ni, se odpravi v družbi s sestrom (Milka Badjura) svojega fanta, nekoga letovišarja (Anton Cerar-Danilo) in fanta (Joža Kunstler), ki akusa pridobiti

Iz življenja Slovencev v Ameriki

Težka avtomobilska nesreča — Dve žrtvi prometnih nesreč — Smrt kosi

V Clevelandu se je na križišču Newyork Central železnice in Eddy Streeta pripetila huda prometna nesreča, katere žrtve je postalo več naših rojakov. Osební vlak se je zaletel v potniški avto, s katerim so se vozili Zakrajšek, Josip Mahne, Janez Mišič, Angel Mozek in France Mišič. Lokomotiva je zmagala avtomobil in ga tresčila kakih 20 m daleč, da se je popolnoma razbil. Pri nesreči je bil najbolj poškodovan Josip Mahne, dočim so vsi ostali zadobili samo lažje poškodbe, kar je bila res sreča v nesreči. Zdjaj bodo naši rojaki železniško upravo, ker zapornice niso bile spuščene in ker tudi lokomotiva ni dajala signalov.

V Chicagu je bil do smrti povožen 33 letni Danijel Milkovič. Prišel je iz Johnstowna in iskal dela. Hotel je peš v Detroit, pa ga je med potjo dohitela smrt.

Žrtve prometne nesreče je postal tudi Janez Jančar v Millwaukee. Peljal se je na motociклу, ko pa je privozil na postajališče cestne železnice, se je po nesreči zaletel v tam stoječi avtomobil. Zaradi silnega sunka je zletel z motorja in priletel naravnost pod avtomobil v hipu, ko ga je sofer zopet pognal. Avtomobil je nesrečnega Jančarja zgrabil in ga vleklo več metrov in šele na klice pasantov je sofer ustavil voz. Poklicali so reševalce, najprej pa so morali dvigniti avtomobil, da so lahko izpud njega potegnili vsega razmesarjenega Jančarja. Nesreče je bil že mrtev.

Policija je zaslišala 15 prič, ki so izpovedale, da sofer ni kriv nesreče in da jo je pripisati zgolj naključju. Pokojni Jan-

čar je bil star 48 let, doma je bil iz Sv. Pavla pri D. M. v Polju pri Ljubljani. V Ameriki je bival 22 let.

Blizu Greenburga sta se pretekli mesec zaletela dva avtomobila, pri čemer so bili ranjeni Matija Mavrovič, Florjan Avsec, Janez Mesič in Gregor Stepič.

V Livingstonu, država Illinois, se je v rudniku smrtno ponesrečil 24-letni Jurij Kiren, doma iz Ladvenjaka pri Barilovčju. — V kraju Crivitz, država Wistontin, je bil na lovu obstrelen Anton Kavčič, ki so ga prepeljali v bolnico. Njegova poškodba je lažjega značaja.

V Allmanu, država Michigan, je v tamošnji bolnici umrl eden najstarejših slovenskih naseljencev Matija Spreitzer, ki je prišel v Ameriko l. 1890. Pokojni je bil doma iz Semčica na Dolenjskem. Zapustil je ženo, 3 sine in hčerko. — V kraju Red Star, West Virginia, je preminul Alojzij Mohar, ki je bolehal že tri leta. Pokojni je bil doma iz Malega Loga pri Loškem potoku. Za njim žalujejo žena, več bratov in sestra. — V Pueblu, država Colorado, je umrla Marija Mesojedec, doma iz Kompolj pri Dobrem polju. — V Clevelandu je nagloma preminul Janez Ančič, star 60 let. Pokojni je bil Ljubljčan, v Ameriki je bival okrog 30 let. Zapustil je ženo, 3 sine in 4 hčerke, v Ljubljani pa žaluje za njim sestra. — V Clevelandu so pokopali tudi 63 letnega Franca Bajta, doma iz vsaj Unez pri Rakeku. V Ameriki je bival 46 let, zapustil je ženo, 2 sine in 3 hčerke. — V Imperiali je umrl Martin Švajgar, doma iz Črnomlja, ki je bil tudi eden prvih pionirjev tamonje naselbine. — V št.

Marysu je umrla Marija Celanova, ki je podlegla operaciji slepica. Zapustila je moža in sinčka, za njo pa žalujejo tudi stari in več bratov ter sester. — V Denverju država Colorado, je 15. oktobra umrl France Virant, star 48 let. Pokojni je bil rojen v vasi Suša, fara Golo. Zapustil je ženo in 6 otrok. — V Leadvillu, država Colorado, je umrl 3. novembra nagle smrti

France Praprotnik, star 55 let. Zadelo ga je srčna kap. Pokojni je bil doma iz vasi Orturje. Zapustil je ženo, 3 sine in 4 hčerke. — 29. oktobra je v kraju Ely, država Minnesota, umrl Janez Štrukelj. Pokojni je bil rojen l. 1870 v vasi Mačkov, župnija Rob pri Vol. Laškah. V Ameriki je bival 38 let, zapustil je ženo, 3 sinove in 7 hčera.

Pod Triglavom pred zimo

Delo v gornji Savski dolini je zaostalo, le z zimskim sportom se ljudje že tolažijo

Dovje-Mojstrana, 9. decembra.

Zivljenje v zgornji Savski dolini je v teh jesenskih dneh puisto in dolgočasno. Dolina osameva, le malo je v njej življenja, gostilne so prazne, na cestah in potih pa je zelo malo prometa. Gospodarska kriza hudo tar tudi nas, povod manjka donarja, ki bi razgibal delavnost in naše gospodarstvo. Ki mu manjka krvi v obliki donarja, ki bi poživil naš ohromeli gospodarski organizem.

Večina prebivalstva naših vasi se je preživljala od zaslužka v tovarni, železnici, lesni industriji in od tovarne na Jesenicah. Naš kraj ima malo plodne zemlje. Dolina je tu zelo ozka, svet bregovit in zemlja le malo rodi. Zelo malo je pri nas ljudi, ki bi se mogli preživljati od obrti, poljedelstva in žvimorelje, po večini so v našem kraju posetniki in kočarji, ki so močno navezani na zaslužek v tovarnah, na železnici in v lesi trgovini.

Tovarna cementa, ki je dolga leta preživljala pol vasi, je že zdavnaj ustavila obrat. Skoraj vsa leta po vojni je života rila, eikoravno so se v naših mestih gradile ogromne palače. Zaslužek v tovarni je bil sicer slab, a je vendar nudil mnogim družinam vsaj skromno preživljanje. Skoraj enak je tudi v lesni industriji, ki je tu prva leta po vojni lepo uspevala. Delo na žagah večinoma počiva, a tudi po naših cestah ni več tistega življenja, kot nekdanj, ko so po njej drdrali težko naloženi vozovi s cementom, hodi in deskami. Tudi v naših gozdovih prevladuje mir. Zelo redko čuješ udarce sekir, petje in ukanje drvarjev in oglarjev, rozgotanje konj in pokanje bičev. Zivljenje je na jesen močno zamrlo. Ljudje so večinoma doma in gledajo skozi okna svojih hiš ven v puisto in deževno dni.

Toda dela je pri nas na vseh koncih in krajih dovolj. Manjka samo denarja, ki bi spravi v življenje naše tvorne sile pa bi na mah na vseh ogljih vse oživel. Predvsem bi bilo nujno potrebno regulirati potok Bistrico, ki napravila ob vsaki povodnji veliko škodo. Izpodkopala nam je že več hiš in odnesla že mnogo plodne zemlje. Ravno tako je nujno potrebna regulacija Save, ki ima tu silno široko strugo, ki se raztepa po vsej širini doline. Regulacija Bistrice in Save bi dala našemu kraju popolnoma drugo lice, ki bi privabilo v naše vase še mnogo več letovišarjev in bi z njo pridobili naši posestniki mnogo plodne in

sigurne zemlje, delavci pa delo in zaslužek. Seveda bi se mogla regulacija izvesti s podporo banovine in države. Regulacija bi se dala izvesti ob minimalnih stroških. Delavnih moči je poceni dovolj na razpolago, cement leži v tovarni, gramoz pa je v strugah Bistrice in Save toliko, da bi z njim zgradili lahko velečesta.

Tujaka sezona v minulim poletju je bila razmeroma še dovolj ugodna, kar je dokaz, da uživa naš kraj dober sloves in ima poleg domačih tudi stalne goste iz drugih držav, v kolikor jih letos niso ovirale dovoljne omejitve in težkoče s potniški listi. Seveda bi bil obisk s strani letovišarjev lahko večji, če bi imeli v bližini letno kopališče z bazenom in prhmi ter s solnimi mi terasami in primerno sporno igrišče.

Velika pozornost pa pri nas polagoma na to, da uvedemo v našem kraju tudi zimsko sezono. V Mojstrani in na Dovjem, so dani vsi pogoji za razvoj zimskega sporta. Tu so krasni tereni in močni najlepši izleti v osrčje naših velegor. V petih uri prideš v romantične doline Radovne, Krme in v Vrate, v katerih je najboljša smuka. čist zrak in krasni razgledi na z belim snežnim plaščem odete vrhove naših skalnatih orjakov.

Ta sezona obeta biti za naš kraj zelo živahna, poleg več manjših sportnih prireditvev, bomo imeli dve prireditvi velikega obsega, in sicer smučke tekme sokolske župe Kranj, ki se bodo vršile 14. in 15. januarja, in tekme gorenjskega zimsko-sportnega posaveza, ki se bodo vršile 21.—22. januarja. Po pripravah sodeč bodo te prireditve največje, kar jih je doslej imela Mojstrana.

Pa tudi naši domači smučarji se na te tekme temeljito pripravljajo. Pri nas je zibelka gorenjskega zimskega sporta. Pri nas imamo že deset let državne smučke prvake, in sicer Janeza Hlebanjo, Jožeta Janšo in Albina Jakopiča. Slednja dva bosta gotovo še nekaj let vsem drugim smučkim gdom tud oreh, zgolji pa smo si tudi novo in izvrstno smučko generacijo, ki bo stopila na njih mesta, kadar bo naslov državnega prvaka v nevarnosti. Da pride zimska sezona v gornji Savski dolini v polni meri do izraza, je potrebno sodelovanje vseh faktorjev, ki jim je razvoj zimskega sporta pri srcu in ki imajo pri tem interes. Treba bo urediti najboljše prometne zveze pred vsem pa uvesti zimske izletniške vlake.

Vpliv zime na živilski trg

Trg je bil danes slabo zaseden — Večje povpraševanje po mesu in piščancih

Ljubljana, 10. decembra.

Iz jeseni smo skočili kar čez noč v zimo, kar se pozna tudi na živilskem trgu, ki je bil danes slabo zaseden, zlasti malo je prišlo nanj okolicanov, kljub temu so se pa gospodinje lahko založile z vsem kot prejšnje dni. Marsikatera prodajalka bi ne prišla na trg v tako slabem vremenu, če bi ljudje ne potrebovali tako kravato denarja. Poleg tega, da so nekatere pripeljale od daleč na ročnih vozičkih živila, kar v takšnem vremenu ni tako lahko, so še prezebale skoraj vse dopoldne na trgu, da so prodale nekaj živil za malenkosten izkupiček. Gospodinje seveda vsega tega ne upoštevajo ter nočejo razumeti ubogih prodajalk, če jim kakšna potoži. Njih vse to nič ne briga ter pravijo, da ima vsak svoje skrbi. Zato so pač barantale kot navadno, vendar se niso mudile tako dolgo na trgu kot sicer, ker je snežilo. Kupovale so pa najraje pri prodajalkah, ki so imele široke mareje.

Posebno značilno je bilo, da so danes gospodinje zelo posegale po mesu. Pri nekaterih stojnicah je bila celo nenavadna gneča. Meso se pa ni podražilo, kar bi bilo seveda naravnost bogokletno misliti, ko je ljudem začelo dišati. Saj je itak predrago, ker ljudje kupujejo največ le ce. nejšo govedino, ki je je k sreči še vedno dovolj. Vendar se gospodinje boje, da je bo zmanjkalo, ker se vedno preriivajo s takšno vneto za njo. Mesarji so torej lahko bili danes še kolikor toliko zadovoljni.

Največji reveži so pa bili sadjarji, ki so dostavili zopet večjo množino jabolok. Nihe se ni zanimal za nje. Ljudje so se menda že dovolj založili z jabolki in jih zdaj kupujejo samo tisti, ki se zalagajo z njimi samo na drobno. Cene so seveda nespremenjene, vendar so pa jabolka čedalje slabša, zato se je cena relativno zvišala. Najslabša so po 2 do 2.50 Din, najlepša pa še vedno dobiš po 4 in 4.50 Din za kilogram.

Povrtnina se ni podražila, čeprav je bilo to pričakovati, čim je začelo snežiti. Endivije dobiš po dve glavici za dinar, motovilec, radič in špinaco so pa prodajali po dinarju do 1.50 Din merico. Tudi zeljnate ginsave se niso podražile, ponujali so jih po dinarju do 2 Din. Prav tako je bilo dovolj tudi druge zelenjave in sočivja kot navadno. Cene se ne morejo zvišati, dokler je še kolikšak teh živil in takšna sila za denar na kmetih. Saj je tudi danes marsikakšna prodajalka prodala le s težavo šivila. Ščasaoma se bo zopet kupilja na trgu skoraj povsem ustavila. Zdi se, da delajo trgu hudo konkurenco, zlasti pozimi, trgovine

s povrtnino, ki imajo vedno dovolj blaga in v gospodinjam ni treba hoditi na blaten trg.

Nekoliko manj je bil zaseden perutninski trg. Cene so nespremenjene, gospodinje so se zanimale tudi za piščance, ker se boje, da se bo perutnina pred prazniki podražila. Kupovale so malo, treba je varčevati za božič.

Alpinist Ertl na Grönlandiji

Ljubljana, 10. decembra.

Hans Ertl, ki je že pri svojem zadnjem predavanju v Ljubljani žel odlična priznanja za svoje drzne alpinske podvige v ledenih stenah Orturja in drugih vrhov, nam bo v torek 13. t. m. ob 20. uri v veliki dvorani hotela »Union« pripovedoval o svojih alpinskih podvigih na plavajoče ledene gore Arktide in o težkih plezalnih turah na vrhove grönlandskega pogorja. S kakšnimi nevarnostmi so bili zvezani ti pohodi, priča sledeča prigoda: Ko se je Hans Ertl s svojim tovarišem Davidom Zoggom povzpela na ogromno plavajočo ledeno goro ter bil že skoraj na vrhu, se je ta ledeni masiv pričel na levi strani dvigati, na drugi pa pogrezati v vodo. Oba tovariša sta se urnih, previdnih korakov podvzvala, da sta bila vedno na vrhu vrteče se gore, vendar je pa preobrčanje masiva bilo prehitro ter sta si edino z drznim skokom v morje rešila življenje.

Tudi drugi opis pričajo o večki sposobnosti predavatelja Ertla. Njegovi vstopi v stene grönlandskih vrhov so bili edine z večurno vožnjo s kajak čolnom, plezanje po naravnost iz morja vzpenjajočih zaledenelih stenah je zahtevalo nadvse energije. Z vrhov so se mu nudili nenadkriljivi prizori. Pogled v notranost te dežele je napravil vtis fantastične zadržite Mantblanc skupine in Dokmitov.

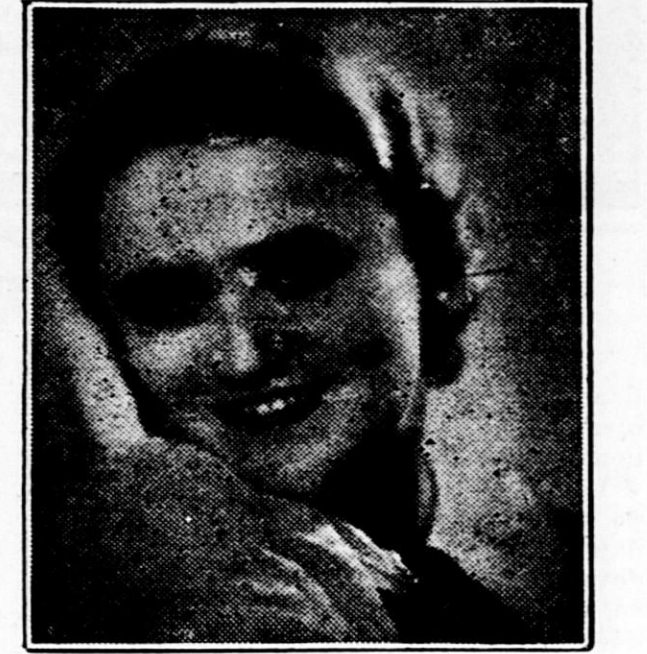
Vse to in mnogo drugih zanimivosti v času njegovega petmesetnega bivanja na Grönlandiji, katero je preživel s filmsko ekspedicijo dr. Fanka, ki je snimaja najnovejši narvni film »S. O. S. Ledene gore«, nam bo Ertl pripovedoval s spremiljanjem 150 edinstvenih diapozitivov. Njegova odlična fotografska sposobnost nam bo prikazala trajnostveno čarobnost Arktide v njenem popolnem naravnem veličastju.

Radil velikega zanimanja za predavanje pripravljamo, da si občinstvo preskrbi vstopnice v predprodaji v Matici knjigarni. Vstopnice so po Din 10, 8 in 5.

Vera Misita gostuje

Ljubljana, 10. decembra.

Vera Misita je naša rojakinja, ki je tudi v inozemstvu dosegla častne uspehe. Do veljave je slasti prišla kot operna in operetna pevka zagrebškega gledališča, letos je pa angažirana v Gradcu. Tam je imela ogromen uspeh v opereti »Viktorija in njen huzar«, v kateri jo bomo imeli drevi prilik občudovati tudi na našem odru. Pevka ima krasno pojavo in tudi temperament, ki ee silno prilaga »Viktoriji«.

Zato si bo pa gotovo tudi drevi pridobila naše simpatije. Ker je današnje gostovanje Vere Misite najbrž edino v tej sezoni, naj si jo nikdo ne zamudi ogledati.

ZVOCNI KINO »SOKOLSKI DOM«
v Biški (za mitnico). Telefon 33-87.

Danes ob 18. in 20. uri, jutri ob 15½, 18. in 20½, v ponedeljek ob 20. uri svečer

HARRY PIEL

v napetem pustolovskem filmu

»SENCE PODZEMLJA«

Krasni posnetki St. Moritza.

PRIDE!

»ZMAGA LJUBEZNI«

HANS ALBERS in MARTHA EGERDEL

Lep poslovilni večer

Novo mesto, 9. decembra.

Poročali smo že, da je poročnik g. Grujič Dušan premeščen v Bilečo v zetski banovini. V zadnjem času je bil poveljnik mesta ter posledovodi popredsednik Streljačke družine. Simpatični odlični častnik je bil splošno priljubljen. To je pokazalo tudi predinočnjim slovo, ki so mu ga pripravili številni njegovi prijatelji in znanci v gostilni Muntschitz. Napitnice so ee kar vrstile.

Prvi mu je nazdravil v imenu lokalne Streljačke družine njen tajnik, sodnik o. s. g. Romih. Prisrčne odnose je med streskim načelstvom in mestnim poveljstvom je podurjal naslednji govornik, sreski načelnik vladni svetnik g. Friderik Loger, v imenu sodišča in rezervnih oficirjev se je poslovil od slavljena predsednik okrožnega sodišča g. Josip Kavčič, za podokrajce in moštvo novomeške garnizije je spregovoril podporočnik g. Putnikovič, v imenu dobrovoljcev in dijaških strelcev je želel poročniku Grujiču srečno pot gimnazijski nastavnik g. Danilo Fon, za gotenske lovce je napisal odhajajočemu posestnik g. Matko Jože star. in slednjič se je v izbranih besedah poslovil od njega še mestni župan dr. Josip Režek v imenu občine in meščanstva. Bil je prav lep in animiran večer in mnogi slavljencevi prijatelji in rezervni častniki le obžalujejo, da prireditvi ni bila širše zasnovana, ker prav radi bi se bili odpravili, če bi se jih bilo povabilo, ali da bi bili za odhodnico vsaj vedeli. Gospodu Grujiču pa vso srečo in polno zadovoljstva na novem mestu! V svojih zahvalnih poslovilnih besedah je poudaril, da bo ohranil Novo mesto in Novomeščane v najprijetnejšem spominu. Naj bo uverjen, da tudi mi njega ne pozabimo!

Požar v Selški dolini

Škofja Loka, 9. decembra.

Nesreča nikoli ne počiva. Kaže pa, da se posebno rada zagradi tam, kjer je že itak dovolj hudega. Minuli četrtek je na doslej še nepojasnen način izbruhnil močan ogenj pri posestniku Medičevcu na Zalem logu v Selški dolini pri Železnikih. Pod noč so vaščane mirnega naselja vzemirli klici: gori, gori in že so šviglni proti nebu plameni iz Medičevega hleva, ki je bil takoj ves v ognju. Nesrečo je še znatno povečala okolnost, da je imel hišni gospodar tudi skedenj in stanovanjski del hiše pod istim krovom. Kmalu so zajeli ves notranji del domačije plameni in uničili lastniku do malega prav vso opravo, poleg stetje in krme, ki je je bilo v soednih gospodarskih objektih tudi precej.

Na kraj nesreče so prihiteeli okoliški gasilci, ki pa niso mogli rešiti ničesar in so se omejitvi zgolj na lokalizacijo požara, ki bi bil prav lahko zajel tudi okoliške zgradbe. Sreča pa je bila v tem, da je imel gospodar položene po strehi skale, ki so branile, da ni ožganega lesovja neslo naokoli. Medičevčeva domačija je pogorela do tal in je lastnik izredno hudo prizadet. Ohromelost na obeh nogah mu onemogoča vsako delo in s tem tudi možnost zaslužka. Navezan bo tedaj edino na pomoč dobrih src, ker je tudi zavarovalna mafiha in niti od daleč ne bo krila škode, ki znaša okrog 60.000 Din.

Pred sodiščem.

Sodnik: Obtoženec, ste slišali obtožnico? — Kar se tega tiče, gospod sodnik, izvolite vprašati mojega zagovornika, saj zato ga imam.

Franc Lehárjeva

prekrasna opereta divnih arij in krasnega petja!

Jutri v nedeljo premiera!

Predstave ob 3., 5., 7/8 in 10.

V glavnih vlogah: komorni pevec in član berlinske opere H. H. Bollmann in dražestna Mady Christians

Friderika

PAUL HÖRBIGER IDA WÜST ELSE ELSTER OTTO WALLBURG

Elitni kino Matica Telefon 2124.

Vstopnice si nabavite že v predprodaji jutri od 11. ure dopoldne naprej.

Dnevne vesti

Koroških pevcev danes ne bo v Ljubljano, ker je koroška deželna vlada v zadnjem hipu prekljala že izdano potno dovoljenje...

Visoko odlikanje ministra dr. Kramerja. Nizozemska kraljica Viljemina je odlikovala ministra dr. Alberta Kramerja...

Iz odvetniške službe. V imenik advokatske komore v Ljubljani je bil vpisan dr. Anton Znidaršič s sedežem v Slovenski Bistrici.

Izpremembra imena vsi Sv. Križ pri Kostanjevici. Vas Sv. Križ pri Kostanjevici, kjer je tudi sedež občine z imenom Sv. Križ pri Kostanjevici...

Razid društva. Društvo učiteljski dom v Mariboru se je po sklepu likvidacijskega obnega zbora prostovoljno razšlo.

Zveza bojnikov Ljubljana sporoča skupinam in delegatom, da je polovična voznja dovoljena vsem, ki se udeležijo obnega zbora v nedeljo 11. t. m. v hotelu Metropoli ob 8. uri.

Odlikovanje našega strokovnjaka. V Zagrebu je bila v prostorih Zagrebkega zbora od 3. do 6. t. m. velika kuharska razstava, ki jo je obiskalo ogromno občinstva...

Iz »Službenega lista«. Službeni list kr. banske uprave dravske banovine št. 98 z dne 10. decembra objavlja poslovnik stalnega strokovnega sveta za preizkušnje zdravil...

Nalezljive bolezni v dravski banovini. Od 15. do 21. novembra je bilo v dravski banovini 60 primerov tifuznih bolezni (smrtin 1), 36 grize (smrtin 5), 75 škrlatinke, 9 ošpic, 343 davice (smrtin 8), 83 dušiljivega kašlja, 29 šena, 24 otrpenja tilnika...

Razpisna služba. V območju sreskega cestnega odbora v Mariboru se razpisuje službeno mesto banovinskega cestarja in sicer na banovinski cesti št. 30 Slov. Bistrica - Pečke za progno od km 4500 do 9480.

Huda gospodarska kriza se pozna nekaterim našim uradom pri papirju, ki ga rabijo za dopisovanje. Tako smo prejeli danes od vodstva neke strokovne šole pet vstev obsegajočo notico na celi pol pisarniškega papirja...

Prodaja raznega blaga. Dne 12. t. m. se bo vršila pri glavni carinarnici v Ljubljani prodaja raznega blaga (vino, papir, kovinski predmeti, igralne karte, razne tkanine, sodi, pločevina, žica, kavčuk, saharin).

Vreme. Vremenska napoved pravi, da bo pretežno oblačno vreme z manjšimi padavinami. Včeraj je snežilo v Ljubljani, Mariboru in Zagrebu...

Davi je kazal barometer v Ljubljani 767.2, temperatura je znašala 9 stopinj. Na dosmrtno ječo obsojena morilca. V Splitu sta bila včeraj popoldne obsojena na dosmrtno ječo morilca Marko Stipišič in Francka Blaškovič...

Dekleta je prodajal po 3000 do 4000 dinarjev. V Veliki Kikindi je policija zasledila trgovca z dekleti, ki je zapeljeval lepa dekleta, češ, da postanejo znamenite pevke in da jih čaka srečna bodočnost.

Sleparije z voznimi listki. V Novem Sadu so odkrili velike sleparije z železniškimi voznimi listki. Sprevodnik vlaka na progi Zagreb-Beograd je opazil, da vozniki nekaterih potnikov, izdani v Novem Sadu, ne odgovarjajo seriji števil na listkih drugih potnikov...

Urejeno prebavo in zdravo kri dosežemo z vsakdanjo uporabo pol kozarca naravnega »Franz Josefovek grenčice, ker poživlja delovanje želodca in črevesa, odpravi otekline jeter, zviša izločevanje žolča, vstopnjuje izločevanje seči, pokrepi presnavljanje in posveži kri.

Iz Ljubljane

Slavo Kolašic od gospe generalice Ilčeve. Na Marijin praznik je dvorna dama ga. Franja Tavčarjeva kot predsednica Kola jugoslov. sester v Ljubljani povabila na svoj dom vse sestre odbornice k poslovnim čajanki častni predsednici gospe generalice Ilčevi.

Zvonarna v Zvonarski ulici danes neha obratovati. Podjetje je sklenilo obrat tako, da bosta odslej delali le tovarni ob Tyrsevi cesti. V Zvonarski ulici ne namestijo več obnoviti obrata. Na Tyrsevo cesto so se selili postopno, razne naprave in materialje so že zvozili tja.

Poglabljanje Ljubljanske struge bo končano v nekaj dneh, če jih ne bo držalo vreme. Zadnje čase delo ni počivalo zaradi slabega vremena, bilo je pa tem bolj naporno, zlasti, ker delajo v vodi, odkar ravna dno. Nakladajo v vagončke smrdečo brozgo, da se jim cedi za rokave, stoji v vodi in premočeni so zaradi slabega vremena...

Dobava mesa. Mestna občina Ljubljanska potrebuje za Zavežišče za osem mogle v Ljubljani, Japljeva ul. št. 2 za leto 1933 okrog 16.000 kg govejega mesa in pa do 3000 kg mesnih izdelkov.

njeno samo v sredi, da tvori kot stolpček višinski zaključek. Sosedni objekt je dosegel tudi že višino 5. nadstropja, tretji v isti črti, ki stoji ob Puharjevi ulici, pa steže 3 nadstropja.

DANES KONCERT V RESTAVRACIJI »SLON«

Iz Zahvala. V dneh 3. in 4. decembra t. l. so mestni delavci izvršili nabiralno akcijo za brezposelne pod geslom »Delavec za delavca. Ostali mestni delavci, ki so morali ostati v svoji službi, so pa prostovoljno nadomestili poklicno delo svojih tovarišev...

Dobrodela akademija se bo vršila v dneh 5. in 6. januarja 1933 v prostorih Sokolskega doma na Taboru v prid brezposelnim in nujne podpore potrebnim družinam. Dobrodela akademija prireda mestna občina ljubljanska in krajevni odbor Rdečega križa v Ljubljani v velikem obsegu, pri kateri se bo nudil p. n. občinstvu v vsakem pogledu velik užitek in razvedrilje.

JUTRI VSI NA RAZSTAVO K P. MAGDIČU Solidno blago! Nizke cene!

Smučarski tečaj SPD. SPD priredi za božične praznike, t. j. od 25. decembra 1932 do 1. januarja 1933 v hotelu Sv. Janez ob Bohinjskem jezeru svoj vsakoletni božični smučarski tečaj, katerega vodi zopet učitelj JZSS g. Kveder Janez.

Smučarska gimnastika. Rittmanova metoda. TK Skala, smučarski odtsek, obvešča vse svoje člane in članice ter ostale goste, kateri posejajo že ta tečaj, da se vrši tretji trening dne 12. decembra (v ponedeljek) v telovadnici osnovne šole »Leodiana« v Komenskega ulici...

Tretje poljudnoznanstveno predavanje prirodoslovne sekcije Muzejskega društva se bo vršilo v četrtek, dne 15. t. m. ob 8. uri zvečer v dvorani Delavske zbornice na Miklošičevi cesti. G. dr. V. Bohinec bo govoril o »Obličju matere zemlje«.

Materinski večer, ki ga priredi drž. zavod za zaščito mater in dece z dečjim domom kraljice Marije, se vrši v sredo 14. t. m. ob 8. uri zvečer zaradi vremenskih neprilic v dvorani okrožnega urada, Miklošičeva cesta, ne pa v zavodu.

Dobava mesa. Mestna občina Ljubljanska potrebuje za Zavežišče za osem mogle v Ljubljani, Japljeva ul. št. 2 za leto 1933 okrog 16.000 kg govejega mesa in pa do 3000 kg mesnih izdelkov.

11. ure dopoldne in sicer v gospodarskem uradu mestnega načelstva (mestni magistrat soba št. 13) in nadstr. štedega dne t. j. 19. decembra 1932 ob 11. uri se bo vršilo komisijonelno odpiranje ofert.

Danes ob 14.15 opereta »Tango ljubemci«. »Tango ljubemci«, R. Stolzova opereta s priljubljenim Willyjem Forstom na filmskem sporedu ZKD. Eden najbolj priljubljenih filmskih igralcev Willy Forst bo od danes naprej zabaval občinstvo v najlepšem svojem filmu »Tango ljubemci«.

Triglavske strmine Prvi slovenski visokogorski film o mogočni triglavski Severni steni

»Veleturist« Danilo Redne predstave od danes naprej ob 4., 7. in 9. uri — v nedeljo ob 3., 5., 7. in 9. uri KINU DVOR

Akademiki, smučarji. V ponedeljek 12. t. m. priredi Jug. akad. smuč. organizacija ob 18. uri na univerzi, soba 40, v pritličju, predavanje našega člana Roberta Klimpa o moderni smučarski tehniki.

Lutkovno gledališče Sokola I. na Taboru ponovi jutri ob 16. uri sijajno uspešno pripovedko o 8 slikah »Martin Krpanc«. Zasedba kakor pri premieri. K obilni udeležbi vabi odbor.

Brezposelnim božično podporo! Na korist brezposelnim in Ljubljani priredite Rdeči križ in Drž. konservatorij v Ljubljani božično akademijo; operni in dramski gojenci nastopijo z izbranim sporedom.

Za otroke naših izseljencev. Mestna organizacija Narodne odbrane v Ljubljani je razposlala ljubljanskim trgovcem posebno okrožnico, v kateri jih naproša za darove, ki bodo poslani na Westfalsko. Nujno potrebno je, da se ob vsaki priliki spomnjamo otrok naših izseljencev...

ZIMSKE SUKNJE in vsa druga OBLACILA v največji izbiri J. Maček, Ljubljana Aleksandrova 12

Občni zbor mestne organizacije Narodne odbrane v Ljubljani se bo vršil v četrtek 15. t. m. ob 20. uri v predavalnici ZKD, Kongresni trg 1/II.

Kankarjev večer (III. delavski prosvetni večer) priredi v sredo 14. t. m. ob 20. uri »Svoboda« in »Zarja« v dvorani Delavske zbornice. Predava o Ivanu Cankarju prof. Tepy iz Maribora, Ferdo Delak recitira več Cankarjevih pesmi iz »Erotike«, govorni zbor »Svobode« poda odlomek iz »Podob iz sanj«.

Dobrega rojaka Svejka, kako stopi v svetovno vojno, bo vprizoril Delavski oder »Svobode« v nedeljo, 11. decembra t. l. ob 9. uri zvečer v dvorani Delavske zbornice kot 4. reprizo te smehe vzbujajoče burke-satire. Ogledajte si tega »Svejka«!

Zopet lep nov domači film v Ljubljani. Zvočni kino Ideal predvaja od danes lep domači film »Kongres narodnih noš«

Ljubljani, delo znanega našega fotografa in filmskega amaterja g. Beštra. Film je za Ljubljano in za vse udeležence kongresa zanimiv. Predvajali ga bodo od danes pri vseh predstavah v kinu Ideal.

Tobak po prodajali. Pod ten na slovom smo 25. novembra poročali da je policija aretirala tri moške, ki so prodajali ukradeni tobak, med temi je bil tudi 31letni zidar France Zupan Sodišče je Zupana izpustilo iz preiskovalnega zapora, ker je ugotovljeno, da ni prodajal ukradenega tobaka.

Dunajsko pranje, svetopisjanje — Simenc, Kolodvorska ulica 8.

Umetni in trgovski vrtnarstvo Ivan Čeh, Ljubljana VII, Gasliška 14. se priporoča za nagrobne in jubilejne vence po najnižjih cenah. 592/n

Češpljevega kaparja in druge škodljive žuželke na sadnem drevju je treba zatirati že jeseni z ARBORINOM. Navodila daje tvrdka: »CHEMOTECNA« družba z o. z., Ljubljana, Mestni trg 10.

Iz Trebnjega

Prokletstvo ljubeznic je naslov našega tekočega romana, ki se bliža koncu. Svetovna književnost pozna malo tako lepih in privlačnih del, kakor ta roman. Zato ni čuda, da je zanimanje med našimi čitatelji tako veliko. In tudi ni čuda, da je želja vseh, da bi ta roman izšel v knjigi.

Osebnost. Sodnik sreskega sodišča v Komjacih g. Maks Petrič je v istem svojstvu premeščen k okrajnemu sodišču v Trebnjem.

Vse one cenj. naročnike, ki še niso poravnali naročnine vljudno prosimo, da poravnajo že zapadlo naročnino do 15. t. m., sicer jim bo list po tem roku brezpogojno ustavljen. Povedali smo že, da »roka roko umijek!« Slovenski Narod je za nas, je za naš kraj, zato plačujte sproti malecokostno naročnino Din 12 na mesec in storite svojo dolžnost do lista, ki podpira vaša stremeljenja in skrbi za povzdigo in napredek kraja in vse Dolonjske!

Prijava biciklov. Po zakonu o taksah morajo vsi lastniki biciklov prijaviti svoja vozila do konca tega leta pri županstvu, v svrhu prejema prometne knjižice, ki jo bo vsak lastnik bicikla po novem letu moral imeti. Zato prijaviite bicikle takoj, ker rok poteka in se leto nagiba h koncu.

Iz Celja

O kritičnih razdobjih v razvoju otroka bo predaval v ponedeljek 12. t. m. ob 20. g. prof. Gustav Silih iz Maribora na Ljudskem vseučilišču v risalnici meščanske šole v Celju. Na to predavanje opozarjamo zlasti starše in vzgojitelje mladine.

Nočno lekarniško službo ima od vseh tega petka 16. t. m. lekarna »Pri orlu« na Glavnem trgu.

Fosfatna gnojila. Mestno načelstvo v Celju razglašja: Na podlagi odredbe ministrstva za kmetijstvo z dne 2. novembra 1932, št. 63266, II., se opozarjajo vsi prodajalci umetnih gnojil, da se smejo kot fosfatna gnojila označevati samo ona, ki so našeta v členu 14., odd. II. pravilnika o izdelavi, uvozu in prometu umetnih gnojil (Službene novine z dne 9. novembra 1931, br. 262). Pri prodaji in propagandi z reklamo mora biti pri vsakem fosfatnem gnojilu navedeno, koliko odstotkov fosforne kisline vsebuje gnojilo in kolika je njena raztopljivost v vodi, odnosno v limonski kislini. Ako ti podatki niso navedeni, je prodajalec kazniv v smislu § 20. pravilnika o izdelavi, uvozu in prometu umetnih gnojil.

Sokolska župa Celje sporoča, da je prejela od ministrstva prosvete uverenje št. 46.908 z dne 26. novembra 1932, da je gledališke predstave in koncerti, ki jih priredijo v župi včlanjene edinice, umetniškega značaja in je treba na osnovi tar. postavke št. 99. a), zakona o takeah, plačati samo 10 odstotkov od vrednosti vstopnic.

Neznani prijatelj koles je 5. t. m. zjutraj ukradel z nekega dvorišča na Cankarjevi cesti 1400 Din vredno, črno pleskano kolo znamke »Puch«, št. 277.375. Tatovi koles so v zadnjem času pridno na delu.

Iz Kranja

Planinsko predavanje. V torek 13. decembra bo priredilo SPD v Narodnem domu zanimivo planinsko predavanje v Pohorju — smučarskem rajju. Predaval bo znani predavatelj g. Franjo Pivka iz Maribora. Predavanje bo spremljalo 120 skiptičnih slik.

Zvočni kino v Narodnem domu predvaja drevi ob pol 9. in jutri ob 5., 7. in 9. uri zvečer čarobno R. Stolzovo filmsko opereto »Pesem, poljub, deklec«. Film spremlja Dajos Bela in njegov orkester. Nastopijo Martha Eggerth, Gustav Fröhlich, Gretl Theimer in drugi. Po vseh predstavah nastopi zamorec Jenky Lukas z originalnimi zamorskimi plesi.

Državna tekstilna šola. Dijaško podporno društvo na državni tekstilni šoli v Kranju bo imelo svoj tretji redni občni zbor na praznik 17. t. m. ob 10. uri dopoldne v posloppju tekstilne šole. Vljudno vabljeni vsi redni in podporni, ustanovni, častni člani društva, kakor tudi vsi, ki se zanimajo za vzgojo naših prvih tekstilnih strokovnjakov.

Čudne sanje.

Čuj, prijatelj, kaj pa pomeni resilni pas pri tvoji postelji? — Veš, že trevoj noč se mi sanja, da se potapljam.

Praktičen nečak.

Janezek, zakaj pa ne sežeš stricu v roko? — Ker nima pomena. Saj mi je povedal, da nima denarja.

Po filmskem svetu

„Quick“

Kino Matica vrta film, ki je visoko nad povprečnostjo tako po vsebini, kakor tudi po izvedbi. Slavni igralec Hans Albers igra kralja klovnov Quicka, ki se zaljubi v svojo čestitko Eva — Lilian Harvey. Quick je privlačnost velikomestnih varietejev in zmagovalček vseh ženskih src. Albers igra klovna tako popolno, da res mislimo, da nekje živi ta slavni klov, ki je višek elegancije in modernega flirta, Eva je pa zaljubljenka samo v Quicka kot klovna, a ne pozna svojega ideala tudi brez maske. Predstavi se ji kot direktor varietetej ter se na vse načine trudi za njeno srce, a ne uspe, ker ne more premagati svilenega fantoma Quicka. Končno nastopi zopet v kostumu ter se ji v efektnem triku razkrije. Eva spozna njegovo pravo ljubezen in postane njegova.

Posebno zanimiv je film, ker se dogaja v najmodernejšem velikomestnem sanatoriju, ki je prava mučnica za preslite in bogate postopake, spoznalo pa tudi prvovrsten varietej ter njegovo življenje za kulisami. Film zaradi izvrstnih igralcev in bogate opreme zasluži tak uspeh, kakor ga je dosegel.

Ekspedicija v Afriko

Zdaj, ko vse varčuje, so začeli varčevati tudi pri filmu. Nekatera filmska podjetja delajo to dolgo, druga so šele začela, nekatera varčujejo, kjer je treba, druga tam, kjer ne bi bilo potrebno. Znižujejo bajne plače filmskim zvezdam, štedijo pri razsvetljavi, pri uradništvu, ateljejih, pri zgradbah in pri ekspedicijah.

Varčevanje in pravilno izdajanje denarja ni odvisno od filmske produkcije, režiserja in igralcev, temveč od šefa produkcije. Če je šef produkcije strokovnjak in obenem dober trgovec, bo včasih žrtvoval tudi večjo vsoto denarja, da napravi dober film.

Najboljši primer pravilnega izdajanja denarja je dal Volkov, ki je vodil izdelovalne prvega Možuhinovega govorečega filma »Seržant Xc. Volkov je štedil pri delu v ateljejih, za zunanje prizore pa je odšel z vsemi igralci in svojim štabom v Afriko. Toda ne samo to. Čeprav mu je dala francoska vlada na razpolago vse francoske utrobe, je dal Volkov zgraditi posebno trdnjavo. Ti stroški so se mu izplačali, saj je bil izdelan eden najboljših filmov iz tujske legije.

Možuhin v zvočnem filmu

Ivan Možuhin je bil eden najbolj znanih igralcev carske Rusije. Ko je izbruhnila revolucija, je pobegnil v Francijo, kjer je hitro zaslovel kot filmski igralec. Film »Casanova«, »V carjevi službi« in »Carski selc« so ponesli njegovo slavo po vsej Evropi. Nekaj časa je igral tudi v Ameriki. V Parizu se je vrnil, ko je nastopil govoreči film svojo zmagovalno pot. Toda bil je tako živčno uničen, da je mogel napraviti samo še en film, potem pa je šel v zdravilišče. Šele čez dobro leto je ozdravel in začel delati film »Seržant Xc«, kjer je njegova partnerica Trude von Molo, hči znanega nemškega pisatelja.

Prizor iz filma »Seržant Xc«, ki v njem igra glavno vlogo Možuhin

Zunanje prizore tega filma, ki se odigrava v francoski tujski legiji, so odigrali v Sidi-bel-Abesu. Režiserjema Striževskemu in Volkovu je bilo zelo olajšano delo s tem, da jima je poveljnič legije polkovnik Richant posodil prave legionarje za prizore, kjer sodeluje dosti ljudi. Največ je moral pretrpeti v tem filmu Možuhin, ki je včasih ved na predsedil v sedlu.

Omenimo naj še, da govori Možuhin zelo dobro nemško, »Seržant Xc« je najbrž njegov poslednji film, ker se je Možuhin pred kratkim vrnil v Rusijo, kjer je prevzel vodstvo nekega večjega gledališča.

Friderika

Ob Goethejevem jubileju so vsi narodi tekmovali, kako naj proslavo tega velikega moža, a nemška filmska industrija je počastila slavnega rokaja z največjim delom, kar jih je doslej zmogla. Za vsa naša država je premijera tega filma, ki nosi naslov Friderike, ljubezni mladostnega Goetheja, jutri v kinu Matici.

Nežna Friderika, hčerka pastirja iz Sesenheim, se zaljubi v študenta Goetheja. V Strassburgu pri plesnem mojstru Sauvourju pleše mladi pesnik in uživa ljubezen mojstrovih hčera, uživa pa tudi vse opojnosti mladih let, ki mu jih razkriva stara študentovska hiša Wagner Prijatelja gresta v Sesenheim in pred cerkvijo Goethe spozna Frideriko Goethe in Wagner sta gosta v župnišču, saj je Friderikin rojstni dan. Ljubezni pa nasprotuje stroga mati Friderikina in tudi Goethejev oče, ki odbije dovoljenje za poroko Goethe je namreč namenjen za višje cilje in za umetnost vneti vojvoda Karel Avgust mladega pesnika vabi na svoj dvor v Weimar. Le en pogoj mu stavi: Goethe ne sme biti oženjen. Stotnik Knebel pride iz Weimarja po Goetheja v

Frankfurt, najde ga pa v Strassburgu. Ko Goetheju sporoči pogoj vojvode, Goethe ponudbo zaradi Friderike odkloni. Raje postane sijajno bodočnost in slavo, kakor bi se ločil od svoje sladke neveste. K njej gre z Wagnerjem v Sesenheim, a stari prijatelj Wagnerjem spozna, da se Goetheju obeta nesmrtna svetovna slava.

Prizor iz filma »Friderika« po znameniti Leharjevi opereti. — Glavni vlogi pojeta E. H. Bollmann in Mady Christians.

Presrečna sprejme Friderika Goetheja in izve za poziv v Weimar in za Goethejevo odklonitev te visoke časti. Vsa blažena deklica pa izve tudi od Wagnerja, kaj Goethe mora žrtvovati za njo. Plemenita njena ljubezen se odpravi Goetheju, da bi ga ne ovirala na potu slave. Poslavljata se in njej se trg srce, ko dokazuje Goetheju naznani, da si je izbrala za moža drugega. Razočarani Goethe stopa v kočijo, ki ga odpelje v Weimar, za njim pa hrepeni Friderika z zlomljenim srcem.

Film je posnet po svetovno znani opereti Franca Lehara in v njem poje ter igra Goetheja slavni nemški pevec Hans Bollmann, Frideriko znamenita Mady Christians, Wagnerja pa tudi ljubljancem znani Otto Wallburg, a tudi ostali igralci so najznamenitejši filmski umetniki.

Nova vloga Gustava Diessla

Kdor je videl Gustava Diessla v filmu »Lulu« in »Tennisa«, se je gotovo vpraševal, kako dobiva ta inteligentni in pametni igralec tako neznatno vlogo. Res! Igra zelo malo, le včasih kakšno vlogo, toda vsaka je dovršena.

Pred kratkim je Diessl po dolgem času odigral novo vlogo, vlogo častnikarja Martina v filmu »Gilgi, ena izmed nas«, kjer igra glavno žensko vlogo Brigita Helm. V njem je spet čisto drugačen kakor prej. Igra lahkomiselnega in brezskrbnega častnikarja, ki se potika od kraja v kraj, od celine do celine. Človek je, ki ne misli na bodočnost in živi od danes do jutri. Žene so mu samo za uživanje, za pustolovščine, kratkosenjenje in zabavo. Na njih ne vidi nič posebnega — ljubi jih, dokler so mu všeč, potem jih pusti in odide drugam.

Kakor vidite, je ta vloga zelo zanimiva in nedvomno zelo naporna. Sodimo pa, da jo je Diessl dobro odigral.

Film »Gilgi, ena izmed nas«

Nedavno je imela Nemčija veliko literarno senzacijo. Izšel je namreč roman »Gilgi, ena izmed nas«, ki ga je napisala dotlej čisto neznana pisateljica Irmgard Keun. Kakor Hansunov »Gladi«, je bil pisana ta roman tako realno, tako iskreno, da je takoj zbudil pozornost literarnih krogov in tudi širokih slojev. Kdo je Irmgard Keun? Zelo izobražena ženska, ki se je stradala in trpela ter naposled sedla za mizo in napisala vse, kar je doživela. Tako je nastal roman, ki je zbudil občudovanje Nemčije in vse Evrope.

Ta roman je bil tako živ in zanimiv, da ni bilo treba dolgo čakati, da ga je kupila neka filmska družba za filmanje. Režiser Johannes ga je režiral. Glavni vlogi sta dobila Brigita Helm in Gustav Diessl, ki igra častnikarja Martina. Šloveka, ki je danes bogata, jutri siromak, ki je zdaj tu, zdaj tam, državljani vsega sveta, a brez prave domovine. Tudi ostale vloge so dobili sami znani nemški igralci, glasbo pa je napisal Franz Grothe.

Oglejmo si še vsebino tega lepega filma. Pred našimi očmi se razodeva usoda modernega dekleta. Njeno življenje se spleta iz tisočih naključij, ki so tako značilna za naše čase.

Gilgi, oziroma Gizela Kron, je v 20 letu. Zdrava je, pametna in ambiciozna. Njeni starši, ki imajo blizu kölnske katedrale majhno trgovino z mešanim blagom, so ponosni na svojo hčer, čeprav je ne razumejo, ker je tako zaprta vase. Na nemotnost ne misli, le delo in kariera jo zanimata.

Gilgino življenje se razvija v ozkih mejah. Njen urad vidimo, kjer dela s prijateljico Olga, njeno sobico, kjer je in spi, ter nekaj tovarišev dijakov, ki poskušajo na različne načine zaslužiti kaj denarja, da se preživijo.

V tem malem življenju ni časa za ljubezen. Gilgin življenjski načrt je jasen in določen, prav nič sentimentalna. Ko pa doživi 21 let, prejme nepričakovano iz neke švicarske banke veliko vsoto denarja, ki jo je naložila zanj pred 20 leti neka neznanca. Šele potem vse Gilgi od svojih »staršev«, da je nezakonski otrok neke Adrienne Brenner, ki se je svojega ljubčka odkrivala in se potem dobrodu poročila.

Toda Gilgi se ni izpremenila za to, ker je dobila toliko denarja in zvedela, da je iz boljše družine. Izpremenila se je, ker je doživela nekaj česar dotlej ni poznala — ljubezen. Srečala je prvega možkega, ki ji je bil všeč — pisatelja in častnikarja Martina Brucka, veselega in lahkomiselnega fanta, ki je danes bogataš, jutri siromak. In Gilgi, mlada, ne sentimentalna Gilgi, doživi nekaj, kar prevrže vse njene načrte. Da bi bila lahko zmeraj pri Martinu, zapusti dom in službo, kjer se je tako dobro počutila. Vse mu žrtvuje, toda on njene žrtve ne razume. Vse mu je samo pustolovščina, dožodek, ki je prišel in izzine v pozabo.

Ko Gilgi začuti, da je noseča, Martinu ne pove tega, ker ve, da mora ostati neznan, če hoče živeti tako, kakor je živel. Zapusti ga in odpotuje v svet. Sama hoče skrbeti za svoje ljubljeno dete, da ji ga ne bo treba prepustiti drugim, kakor je njena mati njo.

Sele ko Gilgi odpotuje, sve Martin od Olge resnic. Tedaj se šele zave svojih dolžnosti. V njem se zbuja prava ljubezen do lepega dekleta, ki mu je toliko žrtvovala, pohiti za njo in potem ostane za vedno njegova.

— Konji se boje izometov. Pred dnevi so delali na vojaškem vežališču v Döberitzu nočne zunanje prizore za film »Choral von Luthen«, ki ga režira Carl Froelich. Razsvetlili so pozorišče z žarometi, pri tem pa so se splašili konji, pometali jezdece na tla in jih več ranili. Statisti so bili vojaki.

Črnomelj lepo napreduje

Prejlost, sedanost in bodočnost tega lepega belokranjskega mesteca

Črnomelj, 9. decembra. Sredi simpatične Bele Krajine pod Mirno goro, obkrožen z žumberškimi hribi, tajinstvenimi Gorjanci, okrog katerih je Trdina spletel tako mnogo prekrasnih bajk, in visokimi kočevskimi hribi leži Črnomelj. Mestce obviša skoraj krog in krog srobna struga Lahinja, ki nudi poleti Črnomelcem res ugodno kopalnišče in prilžnost za veslaški sport.

Kakor Metlika, v katere bližini je bila

v davnih rimskih časih postojanka Crucio, tako tudi Črnomelj pozna svojo zgodovino tja do najstarejših časov, kar dokazuje nebroj najdenih spomenikov iz tistih časov. V okolici je še danes mnogo prazgodovinskih ostankov, katerih veliko število je skoro že uničil zob časa, mnogo pa tudi neuki ljudje. Nebroj rimskih grobov so našli na poljih in pašnikih. Tudi še danes pogosto najdemo mnoge ostanke v malih, kamenitih oblikah kot noge, roke in glave, najbrž ostanke kipov bogov in junakov.

V poznejših časih je bil Črnomelj, kakor tudi vsa ostala belokranjska mesta, dobro utrjen in zavarovan proti napadom turškega nasilja. Okrog l. 1400 je bil Črnomelj proglašen za mesto in je kot tak užival posebne pravice. Pogosto so ga napadali Turki. Bili so časti, ko so meščani morali biti noč in dan oboroženi, da obvarujejo svoj imetek in življenje. Zaradi svojega, v tistih časih res neugodnega zemljepisnega položaja, je bila Bela Krajina vedno prva dežela, ki so jo Turki pustili, ker je bila pač rodovitna in bogata, torej najbolj pripravna za rop.

Ko so minili ti težki borbeni časi, je pričel Črnomelj cveteti. Oživela je obrt, položeni pa so bili tudi prvi temelji za današnjo industrijo, ki je na zavidno visoki stopnji in dela vedno v polnem obratu, kar dokazuje spretnost vodilnih rok. Menda je v vsej Jugoslaviji edina črnomaljska lesna industrija, ki dela neprenehoma in ne odpušča delavcev. Nasprotno bodo sedaj zgradili poleg sedanjih 15 km še več novih km lastne industrijske železnice za eksploatacijo gozdov. To sicer zadovoljivo dejstvo pa nalaga tudi skrb, ker bi se v Beli Krajini morale ustanoviti tudi gospodarske zadruge, ki bi skrbele za smotreno pogozdovanje. Enako so tudi sadjarske zadruge prepotrebne.

V kraju je razvita tudi premogovna industrija, ki je pa sedaj žal v zastoji, dasi ravno je kvalitativno tukajšnji premog boljši od drugih v naši državi in celo Nem-

čiji. Analiza je dokazala, da vsebuje neke posebne kemične sestavine, med drugim 27% bitumena, ki ga vsebuje n. pr. premog nemških premogovnikov le 5 do 7%. Potrebne bi bile večje denarne investicije, da bi se obrat mogel zadovoljivo razviti.

Ljudje v teh krajih so izredno marljivi in nadarjeni. Velik razvoj industrije je malo čezelji pred vojno zelo številno emigracijo v Ameriko, doprinesel pa tudi širokemu razmahu na gospodarskem polju. Izseljenci,

ki so se bogati življenjskih izkušenj vračali v svoje drage rojstne kraje, so po zgledu tujine urejevali svoje domove in gospodarstva. Zato so danes belokranjske vasi izredno lepe, poslopja pa dokaj moderna in solidno grajena. Okolica poleg lesa izvažata tudi vino, sadje, perutnino in zdravilne rastline, vendar pa te količine niso znatne, ker pač še niso ustanovljene prepotrebne strokovne zadruge, ki so prvi temelj uspeha in napredka.

Ker je Bela Krajina kotlina zase v zavetju visokega gorolja, ki jo varuje vetrov, pa tudi poletne vročine, ima izredno milo podnebje. Ves kraj je poln prijaznih vinorodnih gor. Črešnje dozorevajo skoro istočasno, kakor v Primorju. Poleg najboljših vrst grozdja, hrušk in breskev, uspeva tudi vse ostalo sadje.

Črnomelj sam bo prej ali slej med prvimi našimi mesti in bo mogel še v večji meri služiti domačim in tujim izletnikom kot zelo ugodno izletišče in zabavišče. Po zimi je kraj zlasti pripraven za gojitev zimskega sporta. Romantika idilnega kraja in nebroj prekrasnih izletnih točk, kakor tudi številni divni gradovi okolice jamčijo za uspeh v delu za povzdigo tujkega prometa.

Tak je bil Črnomelj nekdanj, tak je danes. A bodočnost? Ona je pač odvisna le od dela domačinov. Odvisna je od njihovih oči, če bodo zapazili z njimi vse lepote svojega kraja, odvisna od njihovih rok, s katerimi morajo marljivo delati za napredek mesta, odvisna od njihovega okusa, s katerim morajo urediti mesto in okolico, odvisna od njihovih ušes, ki morajo slišati prizadevanje Ljubljane za njihov kraj in jih napotiti na lastno delo in odvisna od njihovega uma, s katerim morajo izbrabiti vse, s čemer jih je narava tako bogato obdarovala.

In če se bo vse to zgodilo? . . . Potem bo bodočnost Črnomlja res lepa, kakršno zasluži in kakršno bi s smotrenim delom meščanov lahko dosegel.

včasih videti kaj lepega. Ta predstava je pa zato, da boste lahko na nji protestirali, da za vaše žulje igrato takšno svinjarijo. Ko bodo drugi začeli krčmati, razgrajati tudi ti in ko bodo peli, poj se ti. Povedal sem gospodu, da ne znam peti, samo »Lepo našo domovino« in »Hej Slovane« so nas učili v šoli. Gospod je pa bil ker zadovoljen z monoj, rekel je, da mi ni treba znati peti drugega kot »Hej Slovane« »viza« je še vedno takšna, le namestu Slovani se reče Slovenci. Dal mi je še eno vstopnico, pa sem šel v gledališče. Ovrtnik sem si privah, da bi se ne videlo da imam raztrgano in umazano svajco. Pa saj me ni nihče mnogo gledal, ker je bila enoča in bilo je tudi več prav tako revnih ljudi, saj je bila predstava za brezposelne.

— Ali so vas pogostili v gledališču in vam razdelili podpore?

— Nikar se ne norčujte! Takoj sem začel smetiti, da nekaj ni v redu, ker so bile vstopnice zastoj. Saj je »zastoj« umrl. Komaj sem se ogrel, že so začeli kričati. Meni je bilo všeč, da sem bil na goru, kom in da sem se zabaval, saj so igrali vse teko zares. Pa sem zakričal nekaj, najbrž, da naj dajo mir. Potem so začeli peti »Hej Slovenci«, pa sem poskusil še jaz, ker se mi je zdelo, na vem vseeno bolje od njih, saj je pel vsak po svoji »vizi«. Na, pa imaš zlomka, pa so me postavili pod kap da še sam nisem vedel kdaj. Med grobem sem opazil zunaj tudi tistega vampeža, ki mi je dal vstopnico. Najraje bi ga bil oplazil, pa se je tako otepal in pljuval, da sem mislil, da je zmored. Pri pravi pameti najbrže ni bil tak že tedaj, ko mi je dal vstopnico. Pustil sem norce in odšel brez večerje spat na Posavje.

— Vidis, meni pa noče nihče dati vstopnice za gledališče. Saj pravim, da imate brezposelni povsod prednost!

Zobozdravnik

Dr. med. Vladimir Dolenc

Je otvoril redno ordinacijo v PALACI »DUNAVA«

LJUBLJANA, Aleksandrova cesta

Iz Škofje Loke

— Odhod poštnega upravnika. Po štirinajstodenskem bivanju med nami je zapustil Škofjo Loko poštni upravnik G. Gabrijel Marušič, ki je premeščen v glavni pošti v Ljubljano. G. upravnika ohrani naše mesto v najboljšem spominu. V uradu je bil mož ne svojem mestu in je kljub velikemu in obsežnemu prometu vzdrževal red in točnost do najmanjših podrobnosti, ter skušal ugoditi prav vsem meščanom, ki so imeli osobito od nastopa gospodarske krize mnogo opravka s pošto. V zasebnem obdobju pa je bil prijeten in cenjen družabnik. Mnogo si je prizadeval, da dobi pošta primernije uradne prostore, a brez uspeha. G. upravnik je prišel v Škofjo Loko iz Zirov in je bil v času službovanja v našem mestu tudi odlikovan. V Ljubljani mu želimo vse najboljše. Novi upravnik pošte je g. Fran Rehberger, ki prihaja iz Maribora.

— Za ravno dečo na deški šoli je daroval trgovec g. Pavel Stravs 250.— Din. Plemeniti mož zasluži javno priznanje. Jugoslovska iz Kranja pa je poklonila našim malim zavojčkam sukna, ki se bo razdelilo med najpotrebnejšo delavsko mladino.

— Nekaj zanimivih števil. Na zadnji seji loškega občinskega odbora je bila sprožena misel, naj bi se nova šola odplačala namestu v 30 letih v 50 letih. Ta predlog je pa propadel. Zakaj, nam najlepše povedo naslednje številke: Če vzamemo kot podlago za gradbene stroške nove šole 4 milijone dinarjev (posojilo je dovoljeno do meška Din 4.500.000; izrabljenega pa je bilo do 15. nov. Din 3.919.342), 7,5 odstot. obresti in amortizacijska doba 30 let, bi znašala letna anuiteta t. j. znesek za letne obresti in pogojeno odplačilo Din 334.000. Ako se pa vzame pod enakimi pogoji 50-letna amortizacijska doba, bi znašala anuiteta Din 307.000 letno. V prvem slučaju bi občina plačala v 30 letih poleg glavnice 4.000.000 Din še samih obresti Din 6.020.000; v drugem slučaju pa celih 11.350.000 Din. Ako primerjamo oba slučaju, bi proračunska vsota znašala letno le 27000 Din več, občina pa bo rešena 20 let prej dolga in bo zraven tega prihranila na samih obrestih Din 5.330.000. V primeru pa, da bi stroški gradnje še narasli se tudi anuiteta sorazmerno zviša. Dokončen sklep o vsej stvari bo sklenjen tedaj, ko bodo vse dela in torej tudi stroški znani.

— Znamenje časa. Škofjeloka občina je razpisala službo mestnega stražnika. Za službo se poteguje nad 60 prosilcev in bo torej izbira novega stražnika prav težka.

— Katarinini sejem je poleg onega na dan sv. Jederti najiminentnejši v Loko. Tudi letos se je to poznalo. Stojnik je bilo od Homanove hiše čez vse. Mestni trg in do Perchejeve hiše na obeh straneh ceste vse polno. Blaga vsake vrste je bilo na zbiru in so bil zastopane menda prav vse panoge iz našega domačega gospodarstva. Dan je bil lep in se tudi sejmarjevi, zlasti z vseh okoljskih gorskih vasi, ni manjkalo Kupčija ni bila ravno zanič, pohvaliti se pa tudi ne moremo. Mestne ulice so se pomirile pozno popoldne.

— Miklavžev večer je privabil v Sokolski dom mnogo dece, ki je nestrno pričakovala prihoda dobrega Miklavža s spremstvom. Dobri svetnik, k mu je bila najzvestejša pomočnica s Laly Wrišcherjeve, je obdaroval nad 120 sokolskih bratcev in sestric. Otroci so dobili perilo, pokrivala, nogavice, šifon, šolske in druge potrebščine in mnogo peciva. Zvečer so rogovili po mestu kar tri Miklavževe skupine. Pa se je končalo vse mirno — ne tako kakor pred nekaj leti, ko so si škoflji Miklavžji z angeli in parkeljmi v lase in so uprizorili pravcati pretep sred meste

Ganljiv primer dobrodelnosti

Kako je prišel brezposelni brezplačno h gledališki predstavi

Ljubljana, 10. decembra.

Čudno, da ne govorimo več o dobrodelnosti, saj vendar slovi na nji vse evet. Vsi vemo, da smo postavili nasproti brezposelnosti najtežji utež — dobrodelnost. Kot znano, z dobrodelnostjo si služijo nebesa in je torej potrebna še zaradi nebes. Škoda le, da na to ljudje, ki si služijo nebesa, tako radi pozabljajo. Morda pa ni vsaka metoda dobrodelnosti pravilna in najbrž se še dobrodelniki res vedno drže pravila, da ne sme vodeti levica, kaj dela desnica. Ta zgodba povsem dokazuje našo domnevo.

Lahen brezposelni se je grel pri kostanjariju.

— Zebe me, ker stradam redne hrane.

— Bajne nekateri brezposelni žive boljše kot zaposleni, — je modrovelj kostanjarij. — Nekateri si bodo nabrali denarja kot med vojno verižniki. Sebi pripiši, če stradaš! Vsak dan pojdi na »ajgo« za dinarčki. Hrano lahko dobiš, še prositi ni treba mnogo, dinarčki ki jih nabereš, so pa »čisti« sobiček. Če nisi len, lahko nabereš še najmanj 50 Din na dan. Tega zaslužiš, ti ne more vzeti ne toča, ne suša in ne ekskukator: Tudi za obleko ti ga ni treba izdati, ker moraš biti raztrgan, sicer ti nihče ne verjame, da si potreben.

— Če je tako, pa mi dajte dinar!

— Čak, mrcina, takoj dobiš eno po gbi, če ti diši!

— Vidite, kako me sprejmejo povsod, če jih poprosim za kruh ali za denar.

— Kaj bi prosil takšne reveže, kakršnen sem jaz! H gospodi pojdi, tam potrkaj in išči, kjer so napeti žepi!

— K takšnim gospodom uploh ne morem priti. Tako so zaklenjeni, da nisem mogel priti do njih še nikdar. In napisal

imajo na vratih, da je tam krošjarjenje in beračenje prepovedano, ali, da imajo hudega psa.

— Lenuh najde vedno izgovor.

— Kakšen lenuh? Ko bi poskusil vsaj nekaj dni tako živeti, pa bi drugače govoril!

— Kaj vzdihuješ! Saj vendar vedno nabirajo za brezposelne in povsod vama lajejo podpore.

— Morda res, jaz sem pa kljub temu lačen in mi ni še nihče nikesar ponujal. Pač! Nedavno je pristopil k meni na cesti neki gospod. Mislim sem, da me hoče legitimirati, pa sem takoj potipal, če nisem izgubil delavske knjižice.

— Nič čudnega, falotov je res dovolj —

— Kar pod nos sem mu pomohl tisti »špehe«, gospod pa pravi, da dobro ve, kakšen revež sem. Segel je v žep in mi dal listek. Mislim sem, da je listek za podporo, ki jo dajejo na magistratu. Pa je bil druge barve. Vprašal sem ga, če je ta listek morda nakaznica za hrano in v javni kuhinji.

— Ne, to je vstopnica za gledališče. Ob 8. pojdi. Če še kakšnega poznaš, ti bom dal še zanj vstopnico, — je dejal prijazno gospod. Rekel sem, da jih poznam mnogo, ki so takšni reveži, kakršnen sem jaz, samo, da ne vem, če bo kdo hotel iti, ker nimajo lepih oblač. Nekateri nimajo niti srajce in skrajnej oblen nima celih čevljev. Gospod je pa dejal, da velja vstopnica za prostor, kamor hodijo tudi delavci in evetovlat mi je, naj grem nekoliko pozneje, ko se bo predstava že začela, ker je tedaj tema v gledališču. »Notri je toplo, te vsaj ne bo zeblo.« »Ali je ta igra za brezposelne?« sem vprašal. »Seveda, tudi reveži morajo

Sežiganje vdov v Indiji

Ta grozna navada je bila prepovedana že l. 1829. pa med ljudstvom še ni pozabljena

Nedavno so angleški listi poročali o razburljivem pogrebu nekega odličnega Inda, ko so morale oblasti z oboroženo silo preprečiti njegovi vdovi, da ni skočila v ogenj, kjer je zgorovalo truplo njenega moža. Poročilo omenja staro indijsko navado, da se da vdova sežgati na moževem pogrebu, navado, ki so jo oblasti prepovedale s posebnim zakonom še pred 100 leti. Bil je drzen korak, ko je angleški generalni guverner v Indiji l. 1829 izdal prepoved strahotne ceremonije »sati«. Tako so imenovali Indijci ženo, ki se je dala sežgati na moževem pogrebu. Mi bi rekli taki idealni vdovi pretirano krepostna žena, kar tudi pomeni izraz sati.

Žene iz visokih indijskih kast so smatrale za svojo sveto dolžnost, skočiti na gorečo moževno pogrebno grmado, kjer so v strašnih mukah žive zgorale. Ta kruta navada je bila razširjena zlasti v spodnji Bengaliji, kjer je zgorelo vsako leto mnogo vdov. Nekatere so skočile na grmado prostovoljno in celo rađe, druge so pa morali pognati z bičem ali vleči že omamljene. Vsako leto je bilo v Bengaliji 600 do 800 takih človeških žrtev in še l. 1823, nekaj let pred prepovedjo, je umrlo na grmadah 575 vdov.

Divjaška navada prostovoljnega sežiganja vdov pa ni imela nič skupnega z indijsko vero, kakor tudi sežiganje čarovnic v srednjem veku ni bilo v nobeni pravi zvezi s krščanstvom. Kako in kdaj je prišla ta navada, ni točno znano, zgodovinarji vedo samo, da so umirale indijske vdove prostovoljno na grmadi že za časa pohoda Aleksandra Velikega v Indijo. Prolitljeni orijentalci so skušali zatreti to navado že davno pred Angleži. Tako je bil že pod velikim mogulskim vladarjem Albarom, slovečem po neizmernem bogastvu, izdan zakon, ki je določal, da sme biti vdova sežgana samo na lastno željo in z guvernerjevimi dovoljenjem. Brez guvernerjevega dovoljenja se ni smela nobena vdova dati sežgati, pa naj jo je še tako vleko za možem na ovi svet.

V starih verskih knjigah ni niti besedice o prostovoljnem sežiganju vdov. Ko se je angleški generalni guverner lord Bentinck pripravil izdati prepo-

ved, so prišli k njemu indijski svečeniški in mu zatrjevali, da se indijske vdove žrtvujejo na božje povelje in da bo pomenila prepoved te navade odkrit napad na indijsko vero. V ta dokaz so mu predčitali nekaj odstavkov iz svetih knjig. Izkazalo se je pa, da so pomen dotičnih odstavkov namenoma obrnili in prikrojili po svoje. Prepoved je bila, potem izdana kljub protestu svečeničev. Njihove grožnje, da se bo ljudstvo prepovedi uprlo, se niso izpolnile. Leta 1832 so se indijski svečeniški pritožili proti Bentinckovi prepovedi na vrhovno sveto angleškega imperija, na tajni svet angleškega kralja, toda pritožba je bila zavrnjena.

Že pred Bentinckom so skušali angleški upravitelji Indije omejiti odnosno prepovedati to navado. Lord Cornwallis je prepovedal javnim uslužbencem dati dovoljenja za sežiganje vdov. Uradniki torej niso dajali dovoljenja, navzlic temu so pa Indijci vdove sežigali in oblasti niso imele moči, da bi to preprežile. Leta 1813 je bil izdan odlok, da vdova ne sme biti sežgana brez predhodnega sporazuma s sodnikom ali policijskim uradnikom. Ta dva sta se morala prepričati, če vdova res sama želi umreti na grmadi in da-li ni bila poprej omamljena. Vdov izpod 16 let sploh niso smeli sežigati. V Indiji so se namreč še nedavno možila tudi dekleta izpod 16 let.

Ko je l. 1829 izšla prepoved sežiganja vdov, je bila sprejeta tozadevna določba v vse pogodbe, ki jih imajo Angleži s poedinimi državami Indije. Pozneje so se tu pa tam še pojavljali primeri sežiganja vdov, navadno v državah, kjer Angleži niso imeli sodne oblasti. Eden zadnjih znanih primerov je bil l. 1877, ko se je dala sežgati več žen ministrskega predsednika v državah Nepal, Junga in Bahadura. Mlad angleški zdravnik, ki je prisostvoval sežiganju, je pozneje pravil, da je slišal od vseh strani zgražanje in proteste domačinov, le en Ind iz visoke kaste je sežiganje javno hvalil, češ, da je tudi njegova babica umrla tako slavne smrti na grmadi, kjer so sežigali truplo njegovega deda.

čil ta odstotek celo na 28, zadnja leta je pa stalno padal in lani je znašal samo 4.1. Toda to število je bilo statistično ugotovljeno samo v Londonu in predavateljica je omenila, da ne more jamčiti, da London ni v tem pogledu izjema. Z nazadovanjem števila žensk bo morda odpadla tudi potreba po zakonskih zvezah na poskušnjo.

Slon, ki ne more spati

V londonskem živalskem vrtu imajo slona, ki ne more spati. Orjaški slon Rani je v živalskem vrtu največja dobričina in najmirnejša žival. Že dolga leta se londonska mladina navdušuje zanj, nosi mu kruh in slaščice, slon pa dviga otroke v zahvalo na svoj mogočni hrbet in jih nosi po vrtu. Revez pa že dolgo ne more spati in namestu da bi v svoji kletki mirno počival, bega po cele noči okrog in nikjer ne najde miru. Nedavno se je tako dolgočasil, da je razbil vse, kar mu je prišlo pod nogo.

Seveda to slonovemu zdravju škoduje in Rani je bil kmalu tako izčrpan, da je moralo ravnanstvo poskrbeti, da nevrasteničnega orjaka pomiri. Privezali so ga k posebnemu železnemu obroču, pritrjenemu k eni njegovih prednjih nog in k tlom, toda zjutraj so našli obroč zdrobljen, debelo vrvo pa pretrgano. Ker ni šlo drugače, so ga privezali na mnogo daljšo vrvo in jo pritrčili h kletki s posebno kompliciranim mehanizmom. Tako so orjaškega slona končno prisilili, da je mirno stal. Pazniki pa ne verjamejo, da bi bila zadeva s tem rešena, kajti slon sumljivo ogleduje nov način svojega ujetništva in bati se je, da bo nekega dne tudi to napravo zdrobil.

Tragedija stare pevke

Pred petimi leti se je pripetila v Brooklynu težka avtomobilska nesreča, povožena je bila 75-letna Katarina Carl, ki ji je pozneje ohromel vse spodnji del telesa. Njen mož William je opravil pozneje vsa domača dela, hodil na trg, kuhal, pospravil, skratka vodil je vzorno vse gospodinjstvo. Tudi dni je hotel zopet na trg, da bi kupil purana, da bi imela z ženo dober obed. Pred odhodom na trg je poskrbel, da bi žena udobno sedela v svojem naslanjaču. Kraj nje je stala plinska pečica, da si je uboga starika grala noge. V sosedni sobi je bilo pa 25 kantarčkov in pestra papiga je med njimi veselo čebljala.

V moževi odsotnosti se je uboga žena preveč približala pečici in posledica je bila, da se ji je krilo vnelo. Kmalu je bila nesrečna starika vsa v plamenih. V smrtnem strahu si je z rokami toliko pomagala, da je vstala in se pripeljala do sobe, kjer so bili kantarčki. Ko se je mož vrnil, je našel ženo že mrtvo. Gasilci so pogasili ogenj, ki se je bil omejil samo na eno sobo. Nesrečna starika je mislila v smrtni nevarnosti najprej na kantarčke, ki jih je rekla s tem, da jim je odprla vrata, da so lahko ušli smrti v ogenj, sama je pa plačala ljubezen do njih s smrtjo. V mladosti je bila znana pevka in še na stara leta je vroče ljubila kantarčke zaradi njihovega lepega petja.

Sportni pantheon

Doba, ko so narodi gradili pantheon za svoje velike sinove, pesnike, umetnike, učenjake in državnike, je menda minila. Francoska sportna javnost je pa izrazila željo, da bi bil v Parizu zgrajen nov pantheon po vzorcu Soufflotovega pantheona, ki naj bi pod njegovim obokom spali večno spaanje za razvoj sporta zaslužni sportniki. Vprašanje je že tako daleč dozorelo, da je bil določen kraj, kjer bo stal novi pantheon, in sicer pokopališče na bulvarju Pershing.

V novem hramu nesmrtnih naj bi počivali med drugimi znani tekač Jean Bouire, bivši kolesarski prvak Renault, slavna letalca Gynemer in Clement Ader, lani umrli sportni poročevalec Franz Reichel itd. Stalna komisija bo določala, komu pripada čast večnega počitka v sportnem pantheonu.

Olimpijski zmagovalci Ruud Birger

Norveški olimpijski zmagovalci v smučarskih skokih, ki se namerava baje preseliti v Nemčijo in nastopati v bodoče kot nemški smučarski prvaki.

Starih devic ne bo

V Angliji so sestavili statistiko prebivalstva in prišli do razveseljujega zaključka, da imajo 20 do 30 let stare Angležinke zdaj trikrat večjo možnost odtajne erjenosti, da našle primumerenga moža, kakor so jo imele l. 1914 in sedemkrat večjo kakor leta 1922. Leta 1914 je bilo v Angliji 4.790.000 možitve želnih deklet in mladih vdov, za ženitev godnih fantov in vdovcev pa 400.000 manj. Leta 1922 je bilo deklet in vdov 4.842.000, fantov in vdovcev pa 800.000 premalo. Letos je pa po uradni statistiki deklet in vdov sam 4.176.000 fantov in vdovcev pa 4 milijone. V odstotkih izraženo znaša to število 4,4% več v primeri z letom 1914, ko je znašalo 13,8 in proti 27,6% leta 1922.

Statistika je tudi pokazala, da se može dekleta zdaj najraje v 25. letu, dočim so se prej v 26. letu, fantje pa v 27. Vdove se najraje može drugič v 44. letu. To priliko je porabila neka znana londonska dama, ki že 30 let teden za tednom odpira po zakonskem jarmu hrepeneči mladini svoje gostoljubne salone, da je objavila spomine na povojne čase in vsakodnevne tragedije, ki so se odigravale, ko je bilo moških mnogo premalo, tako da so jih dekleta in mlade vdove zaman lovile. Zdej se jim pa ni treba več tako pehati za njimi, ker jih je dovolj in si lahko vsaka izbere moža po svojem okusu.

Milijoni brez lastnikov

Ne samo stare dedščine pričakujejo v Angliji lastnike, da bi jih dvignili, temveč leže milijoni tudi v državni blagajni, in sicer še čudovitejšega izvora. To je denar, izvirajoč iz vojne plena poedinih angleških vojnih pohodov, to je delež bojnikov na plenu, delež, ki ga navadno dobe častniki in vojaki, ki ga pa v tem primeru nihče ni dvignil. Do svetovne vojne je bila v Angliji navada, da so imeli vojaki in mornarji pravico do svojega deleža na vojnem plenu. Če so premagali in zasedli sovražno ladjo, je veljal ves tovor za vojni plen. Tovor so prodali, izkupiček so si pa razdelili. Leta 1762 so zaplenili špansko ladjo »Hermione«, ki je vozila nad 130 milijonov vreden tovor. Vsak mornar, ki je sodeloval pri napadu na ladjo, je dobil okrog 120.000 Din, med častnike je bilo pa razdeljenih skoraj 20 milijonov. Plen s francoskih ladij med vojno l. 1745 je znašal blizu 200 milijonov.

Znatni delež na tem plenu so sicer dvignili, ker je pa minila od prilastitve plena do razdelitve vedno daljša doba, je ostalo mnogo denarja v državni blagajni, ker ni nihče prišel ponj. Mnogi častniki in vojaki, ki jim je pripadal del plena, so pa v poznejših bitkah padli. Tako se je nabralo mnogo milijonov tudi v Napoleonovih vojnah in ves ta denar še zdaj upravlja urad angleške državne zakladnice. Od časa do časa objavi urad imena onih, ki imajo pravico do svojega deleža na vojnem plenu, pa se navadno nihče ne oglasi. Razen obresti od teh milijonov dobi državna blagajna vsako leto še okrog 70 milijonov obresti od državnih oblagaj.

Tudi Armencem sveti električna luč

Pri Kalageranu v Armeniji so otvorili 15. novembra veliko električno centralo

15. novembra je bila pri Kalageranu v sovjetski Armeniji svečano otvorjena električna centrala »Dzorages«. Dzorages leži v divji tesni, kjer se stekati dve gorski reki, Dzoraget in Debedaget. Pritisk vodne mase na derivacijski odsek v dolžini ca 3 km znaša brutto 105 m. Zato nudi centrala ob razmeroma majhni porabi vode povprečno 16 kubičnih metrov v sekundi, letno pa produkcira 31.500 PS ali 22.500 KW in 86 milijonov kilovatnih ur.

Nova elektrarna je v tehničnem pogledu izredno zanimiva. Stavba sama je v tesni, 1,5 km pod sovodjem obeh rek. Opremljena je s tremi agregati po 7400 KW. Napetost v generatorjih se giblje med 6600 do 110.999 volti. Svojevrsna je pri tej elektrarni 2,5 km dolga cev, ki veča vodni pritisk, in cilindrična zavrnica.

Voda je zajezena nad stočičem, jez sam pa predstavlja 25 m dolgo in 6,5 m visoko cilindrično zavrnico. Ta cilindrična zavrnica ustvarja nad jezom umetno jezero z 200.000 kubičnih metrov vode in se ob vsakem prekomernem naraščanju vode avtomatično za tri metre dvigne, nakar voda pod njo odteče dalje. Konstrukcija zavrnice je sila posrečeno rešila problem številnih poplav, ki so bile prej neredka prikazen, posebno, kadar se je v gorah pričel topiti sneg. Drugi del vodnih naprav predstavlja velik rezervoar na levem bregu, kjer vodo v dveh kamerah čistijo, preden jo spuste skozi cev k turbinam.

Navzlic temu, da so bile pri tem delu potrebne naprave, ki jih Rusija doslej

še ni poznala, je bil ves načrt elektrarne izdelan izključno le s pomočjo sovjetskih učenjakov in inženjerjev, brez vsake inozemske pomoči,

pa ne samo to, tudi stroji z vso drugo opremo so bili izdelani v sovjetskih tovarnah. Delo so pričeli l. 1928 in je bilo spričo gorate pokrajine sila težavno. Posebno z dovolom gradbenega materiala so bili veliki križi. Vkljub temu pa je bila gradnja z izjemo nekaterih zakasnenj pri montaži turbin končana v določenem roku.

Velik pomen, ki ga ima elektrarna za industrializacijo in elektrifikacijo Armenije, je razviden iz naslednjih števil: 1932 so producirale vse armenske elektrarne ca. 60 milijonov kilovatnih ur, Dzorages sam pa po produciral 86 milijonov kilovatnih ur po 1,4 kopejke uro. Že zdaj prejema bakreni kombinat v Alaverdi tok iz Dzoragesa, v bližnji bodočnosti bo tvorenjen še elektrokemični kombinat v Karaklisu, ki bo glavni odjemalec Dzoragesovega toka. Razen tega bo elektrarna oddajala tok kalagranskim bazaltnim tvornicam, služila gospodarstvu vsega lori-bambakkega rajona in bo z njeno pomočjo elektrificirana najtežja proga zakavkaške železnice Leninakan-Tiflis.

Dzorages je prva velika elektrarna, ki jih predvideva generalni načrt elektrifikacije Armenije. Izkušnje, ki so bile pridobljene pri tej gradnji, bodo prav dobro služile pri izvedbi velikega sevan-sanginskega projekta. Prva stopnja tkzv. sevan-sanginske kaskade, kanakirska elektrarna, bo, kakor je predvideno, dajala letno 400 milijonov kilovatnih ur.

Aleksander Kerenski v Berlinu

Bivši predsednik ruske provizorične vlade po februarjski revoluciji leta 1917. Aleksander Kerenski je predaval te dni v Berlinu o bodočnosti sovjetske Rusije. Po njegovem mnenju ima Rusija bodočnost same, če opusti boljševiške metode.

Galerija smrti

Pri univerzi v Chicagu so ustanovili galerijo smrti, kjer je zbranih nad 3000 kosov raznega orožja in sicer samo takega, ki je spravilo koga ob življenje. Zato je dobila ta zbirka orožja naziv galerija smrti. Tu je zbranih 2500 revolverjev, 500 avtomatičnih pištol, mnogo pušk, karabink in strojnih pušk. Na vsakem kosu orožja je pritrjen listek s kratkim opisom namena, ki je bilo zanj rabljeno.

V galeriji smrti je zbrano orožje vseh vrst, kar jih pozna svet. Poedini listiki pričajo, da dajejo ameriški tiho-tapci alkohola in zločinci sploh prednost orožju velikih kalibrov in precizno izdelave. Nasprotno pa kupujejo samomorilci moderno, elegantno orožje, ki jim skrivaj morda pušča nekaj nade, da se ne bodo dobro zadežili in da ostanejo še pri življenju. Mnogi samomorilci si pa končajo življenje kar z zarjavlimi, starimi rodbinskimi pišto-lami.

Lady Troubridge

Zapestnica

Da, bila je zelo lepa. Donn Harding je pomislil to na kolodvoru Victoria in zdaj v Calais je je zopet za hip zagledal, ko so potniki hoteli k ekspresnemu vlaku.

Šel je mimo nje, ko je stala na peronu govoreč s sprevidnikom, in slišal je njen glas s slabim tujim naglasom, ko se je prepirala z železničarjem. Očividno nekaj ni bilo v redu. Donn je pristopil, pozdravil in vprašal, če lahko kaj pomaga. Zadeva je bila kmalu pojasnjena. Kazalo je, da se je tikala tudi Donna. Njegov spalniki kupe in kupe baronice Grolitzve je menda zahteval maharadža nairpurski za svoje spremstvo, ker sta bila na obeh straneh kupeja rezerviranega njegovi visokosti tja do Cannes. Obžalovanja vredno naključje je pa hotelo, da so v Londonu kupeje slabo razdelili.

Sprevidnik je bil v zadrogi. Če bi se zadovoljila baronica in monsieur Harding z drugim kupejem, bi se dala mučna zadeva lepo urediti. Toda baronici se to ni zdelo tako enostavno. Nasprotno, odločno je od-

Aforizmi

Ko bi bli ljudje res tako krotki, da bi nastavljali levo lice, ki je padel že po desnem udarec, bi ne bilo treba nauka, da moramo odpustiti svojim sovražnikom.

Prava umetnina je le čist, nepotvorjen odraz življenja; zato je pravi umetnik le tisti, ki dobro pozna življenje, in ne oni, ki motovili v meglenih sferah nadutosti.

Sužnju ni odpadlo okovje še nikdar samo od sebe.

Prava kritika razuma je lahko le kritika čustvenih činjenic, ki vplivajo na duhovno delo.

Kleja bi ne bila to, kar je, če bi ne preganjali njenih privržencev; kleja se izkristalizira ter s tem okrepi, ko jo zatirajo.

Bistvo povprečne morale je, da ljudje preklinjajo nemoralno javno, obsojujejo jo pa skrivaj.

Minister dr. Syrup

dosedanji predsednik državnega savoda sa preskrbe bresposelnih je prevzel v Schleicherjevi vladi resor dela.

klonila predlog, naj bi se preselila v drug spalniki kupe. Tudi monsieur Harding se ni dal pregovoriti. Ostati je hotel v kupeju, ki mu je bil dodeljen. Toda njegova roka je segla v žep. Denar je močno izpremenil položaj in sprevidnik je končno odšel poražen, da poišče drugačen izhod iz mučnega položaja.

Prav ste storili, baronica, — je dejal Donn, — nikoli se ne odrecite svoji pravici.

Hvala vam, — je dejala in se očarljivo nasmehnila, — izgubljala sem že pogum, ko ste prišli.

Toda Donn se je zdelo, da je bil pogum zadnje, kar je mogla ta ženska kdaj izgubiti. Komaj vidno je priklimala z glavo in vstopila v svoj kupe v hipu, ko se je vlak začel premikati.

Donn je kadil na hodniku pipo in malomarno zrl, kako so sluge spravljal maharadžino prtlijo. Bilo je mnogo kovčgov in največ so jih nosili k oddaljenim spalniki kupejem. Nekatere zaboje so pa spravljali v kupe njegove visokosti. Nairpurski dragulji so bili znameniti in Donn je domneval, da so neizmerni zakladi v enem teh z železom okovanih zaboječkih z velikimi rdečimi pečati, razen če so

Banka v žepu

Neka čikaška banka je namestila ob svojem blagajniškem okenu avtomat, ki vrže za 10 centov in sebe šepni uri podoban hranilnik. Ko pa vrneš s denarjem napolnjeni hranilnik, dobiš takoj nazaj svojih 10 centov.

Zakoni na poskušnjo

Mnogo se je govorilo, še več pa pisalo in razpravljalo o zakonskih zvezah na poskušnjo. Nekateri so obsojali poskusne zakonske zveze, drugi, zlasti moški, so bili pa navdušeni za nje, ker imajo navadno pri izbiranju zakonske družice velik strah, da bi ne naselili, kar se v življenju kaj rado zgodi. Zenske so nekoliko lahkomyiselnejše in se može bodisi iz ljubezni, ne da bi pomislile, kaj pomeni zakonska zveza, ali pa iz potrebe, skratka v zakonski jarem stopajo kar na slepo srečo, izvzemši one, ki se može iz preračunljivosti, a takih je zdaj vedno več. Malokatera pa pomisli pred motitvijo, ali bo mogoče z bodočim možem živeti ali ne. Tudi če zakon ni srečen, žene navadno niso tako hudo razočarane, kakor možje. Zato je razumljivo, da jih je tudi zakon na poskušnjo manj zanimal. Če pričakuje človek od nečesa preveč, pride navadno razočaranje. In tako je bilo tudi s temi zakonskimi zvezami.

Glavna tajnica angleškega odbora za socialno higijeno Neville Rolf je v svojem nedavnem predavanju v Londonu ostro kritizirala zakon na poskušnjo. Začasna zveza dveh ljudi, moža in žene, ki skleneta zakonsko zvezo na poskušnjo, je dejala, zakonska zveza, ki ostane brez otrok, ne more nikoli biti pravi zakon na poskušnjo, ker že vnaprej izključuje psihološko prilagoditev obeh zakoncev. Res je sicer, da so privedle nekatere zakonske zveze na poskušnjo pozneje do pravega zakona, ki je bil trajen in srečen, toda mnogo več je tragičnih rezultatov pri mladih možeh in ženah, ki so tak zakon sklenili.

Predavateljica je tudi omenila prevladovaje žensk nad moškimi, kar se bo pa v prihodnjem pokolenju izpremenilo. Pred vojno je bilo za možitev godnih deklet in mladih vdov 13% več kakor fantov in vdovcev, l. 1921 je posko-

Naša umetnost v tujih očeh

Holandski listi o jugoslovenski umetnostni razstavi v Amsterdamu

Nadaže kritik N. H. Wolf ugotavlja, da se s kiparji ne morejo primerjati slikarji, nato pa omenja Sumanoviča, Plančiča, Petrovičevca in Radoviča ter svoje poročilo konča z odstavkom:

> Najmočnejši in najsamostojnejši se nam zdi Tone Kralj ki bi ga lahko imenovali jugoslovenskega Breugela, če bi to ne zvenelo previsoko. Svojim slikam daje močno, trdno zgradbo, tehniško je čist in zdi se stalno navdahnjen od narodnega življenja, od posebnega značaja tal in ljudi svoje zemlje. Predvsem dajem prednost portretu njegove žene in njegovega očeta. Njegova velika slika > Kmečki karneval ima zelo interesantne partije, pač je pa nekoliko monoton in shematična v gradbi figur (predvsem enakost glav) ter ni uravnotežena v kompoziciji. Vendar dajemo temu slikarju z njegovim močnim čutom za življenje največje šanse. Tudi kot ilustrator je bogat talent.

Tudi lokalni list »Die Amsterdammer« 15. oktobra objavlja daljšo kritiko, ki jo je napisal A. Plassehaert. Hvali seveda Meštroviča in Rosandiča, končno pa na kratko pravi:

> Če zasledujemo listo slikarjev, imenujemo Jakopiča (Pokrajina št. 21.) radi romantične barvne pestrosti; nato pa kritika prav tako nakratko opravi z Nastasijevcem in Parcem. Zgolj imenuje Pomorišca in Sekulića ter konča:

Nekaj pristranskega je pri Stiplovsku (Deklica št. 106), pri Vidmarju je Chagalov vpliv, v graficnem delu Jaka je izrazita eleganca.

Tudi izrazito klerikalni »De Maasbode« je 11. oktobra objavil obširno poročilo Jana N., ki pa ne imenuje nobenega slikarja, temveč prav obširno piše o Meštroviču in Rosandiču ter objavlja reprodukcijo njegovega avtoportreta. Polno manjših provincialnih listov je poročalo o otvoritvi, drugi listi so pa v nekaterih številkah prinesli same reprodukcije.

Tako je »Eindhovens Dagblad« 1. oktobra prinesel fotografije Rosandiča na razstavi, »Het Vaderland« 8. oktobra »Dva dekleta«, Nandeta Vidmarja in »portret žene Tonea Kralja«, »De Maasbode« je pa 11. oktobra objavil Tonea Kralja sliko »Moje oče« ter Meštrovičevega »Mojsa« in detajl njegovega »Križanega«.

Toliko torej iz poročil in kritik, ki nam jih je zbrala velika amsterdamska firma za zbiranje časopisnih poročil, enako pa v »Srpskem Književnem Glasniku« o holandski oceni naše razstave piše tudi M. K(asanin), ki pravi: »Najobširnejše in z največjo pohvalo je pisano o Tonetu Kralju, v čijih slikah je holandska kritika našla največ osebnega in narodnega izraza in najmanj tujih vplivov. Končno Kasanin izraža željo po prevodu vsega, kar je bilo na Holandskem napisanega o naši sodobni umetnosti ob tej razstavi. Ustregli smo mu popolnoma, vsaj kar se slovenske umetnosti tiče, ker smo tudi mi mnenja, kakor on, ki pravi:

> Videlo bi se, kaj tuji mislijo o naših umetnikih, a to bi bilo dobro tako za nje kot za njih naslednike, kakor tudi za boljše orientacijo našega umetniškega življenja.

Resnična je ta beseda, kakaj maloštevilni holandski narod je bil v zgodovinski umetnosti v isti vrsti z Italijani, Nemci, Španci, Francozi i. dr., v marsičem jih je pa celo prekosil. Imenujemo samo Fransa Halsa, Rembrandta, vrsto slikarjev meščanskega življenja z Janom van der Meer, pokrajnarje z Jakobom Ruysdaelom, vse slavne portretiste, slikarje živali, morja in tihotiv ter cvetlice, ki so zanesli ljubezen do motivov in vsakdanjega življenja tudi v naše kraje, pa se bomo z največjo spoštljivostjo poklonili pred njihovo tradicijo ter jim priznali, da imajo Holandci pravico tudi soditi o naši umetnosti.

Amsterdamska razstava ni bila pripravljena tako, kakor bi se bila morala naša umetnost pripraviti za tako važno pot. Med Slovenci ni bilo povabljenih mnogo taktih, ki so najbolj poklicani zastopati našo umetnost pred svetom, in tudi Tonea Kralja so aranzirali prezli, da se je moral prav za prav vsiliti v Amsterdam, ko so mu največje mednarodne razstave gostoljubno odprte. Tudi v katalogu so vsi vrhovi drugih udeležencev razen podatkov o rojstvu in rojstnem kraju ter o kraju bivanja navedeni tudi podatki o šolanju in pa o delih o javnih zbirkah, kar je pa pri Tonetu Kralju izpuščeno, čeprav se je pravkar vrnil iz Padove s srebrno medaljo in je prvi dan razstave prodal svojega »Sv. Antona, ko pridiga ribam«.

— Po vsem svetu. Kmalu sta kramljala kot stara znanca. Pripovedovala mu je o krajih, ki jih je prepotovala, o prijateljih, ki jih je pridobila. Bila je iskrena, toda nekoliko zagonetna.

— Ali veste, da sem vas nekoč videl? — je dejal Donn naenkrat.

Njen mehi, lepo zvoneči glas se je nekoliko priostiril.

— Menda ne, gospod Harding. Ne, še nikoli se nisva videla.

— Pač, pač. — je vztrajal Donn na svojem, — v draguljarni in Piccadilly. Kupoval ste zapestnico in iz ročne torbice ste privlekli toliko denarja, da so se mi kar sline pocedile. Sreča vaša, da sem pošten, sicer bi vam bil lahko ukradel en sveženj bankovcev. Stal sem tik vas.

— Ah, se že spominjam — tisti vsoki, čedni Anglež.

Zdelo se je, da jo srečanje veseli. — Torej sva pa stara prijatelja, — je dejala smeje. — Zapestnice nisem kupila. Vaši angleški vzorci so mi preveč staromodni.

Donn je čutil, da njegovo skrito občudovanje tej dražestni ženski ni neprijetno. Tudi maharadža jo je požiral z očmi, samo ne tako skrivaj. Slednjič je

— Ste mnogo potovali?

— Ste mnogo potovali?

— Ste mnogo potovali?

Za tržaškega škota Fogarja je bil pa na tej razstavi kupljen pendant k tej sliki »Vihar na morju«. Sedaj je Tone Kralj povabljen v Milan na razstavo za monumentalno slikarstvo in na mednarodno razstavo v Antwerpen. Njegova dela so v Narodni galeriji v Ljubljani, v Strossmajerjevi galeriji v Zagrebu, v Moderni galeriji na Dunaju, v Moderni galeriji v Pragi, v Narodni biblioteki v Zagrebu, tudi v Belgiji so v večjih zbirkah, a dela, ki so bila prodana na mednarodnih razstavah v Benetkah, so v večini v ameriških zbirkah Vlada v Beogradu in še več stvari in tudi oblastni odbor je kupil nekaj del, le mestna občina še nima nobenega dela Tonea Kralja.

Resnica je, da so Holandski predvsem slikarji in da jim morda prav zato tako zelo imponira naše kiparstvo, ki to tudi popolnoma zasluži, ker ga sami nimajo posebno mnogo. Gotovo so pa zato, ker imajo toliko slikarstva, tudi tako strogi sodniki našega slikarstva, da skoro vse slikarje podcenjujejo ali celo odklanjajo. Deloma so temu krivi tudi naši najboljši mojstri ter zato zamerimo zlasti Ferdu Vesetu, da ni

Jubilej šišenskega Sokola

V sredo in na praznik je Sokol-šiška proslavil kar dva pomembna jubileja

Ljubljana, dne 10. decembra. Sokol Ljubljana-Šiška je zelo lepo proslavil 30-letnico svojega obstoja in 30-letni jubilej, odkar mu starostuje požrtvovalni in neumorni Ivan Zakotnik.

V sredo zvečer se je vršila v novem Sokolskem domu v Šiški slavnostna akademija. Dvorana je bila lepo okrašena, oder ves v zelenju in trobojnicah, v sredini pa slika Nj. Vel. kralja in pod njo Tyršev kip. Akademija je bila otvorena s sokolsko korončico in nastopom pozdravne skupine. Na oder je stopil predsednik »Društva za zgradbo Sokolskega doma« br. Dolinšek, ki je v slavnostnem nagovoru najprej pozdravil podstarosta saveza SKJ br. Gangia, župnega starosta dr. Pi-penbacherja, župnega tajnika br. Flegarja in podnačelnika br. Jerasa, končno pa še prav toplo jubilanta Ivana Zakotnika in vse zastopnike bratskih sokolskih društev, nato je pa čestital šišenski Sokolu k 30-letnici. Poudarjal je, da ima jubilarant za seboj 30 let borbe za obstanek, 30 let trpljenja in težkih preizkušenj. Kljub temu se je krepko razvijal. Vojna furija mu seveda ni prinesla, toda po volji je znova razmahnil svoja krila in zgradil si je tudi lastno gnezdo, krasen Sokolski dom, ki naj bo žarišče sokolske misli, narodne prosvete in kulture za vso Šiško. Prav lepo se je zahvalil br. starosti za njegovo 30-letno delovanje pri Sokolu šiška. Govornik se je spominjal pokojnih društvenih dobrotnikov in zaključil z željo, naj najde v tem sokolskem gnezdu varstvo in zatočišče naša mladina, naj zraste nov rod, ki bo vedno pripravljen žrtvovati se za kralja in domovino.

Sledila je slavnostna akademija, pri kateri so sodelovali baritonist Likovič, violonist Ciril Novak, na saksofonu Žaro Zajnc in gđ. Laharnarjeva. Nastopilo so pa tudi naraščajniki in za zaključek vsi telovadni oddelki. Vse točke so krasno uspele in občinstvo ni štedilo s priznanjem.

Na praznik ob 11. se je pa vršil v mali dvorani Sokolskega doma slavnostni občni zbor. Podstarosta br. Jakob Jesih je pozdravil goste in članstvo, potem pa omenjal društveno zgodovino in se zlasti toplo spominjal ustanovitelja, pokojnega br. Frana Drenika. S slavnostnega občnega zbora je bila poslana kralju vdanostna, savezu SKJ pa pozdravna brzojavka. Podstarosta se je v imenu vsega šišenskega sokolstva najskrebnjeje zahvalil starosti Zakotniku ob priliki njegovega jubileja, želeč mu, da bi ga usoda društvu ohranila še mnogo let čilega in zdravega. Vidno ginjen se je br. Zakotnik zahvalil za izkazane mu simpatije in ovacije.

Društveni tajnik Hinko Klavora je v zanosnem govoru podal zgodovino šišenskega Sokola od prvih početkov, to je od 1. julija 1906 do svetovne vojne, ko so bila šišenski Sokolu zlomljena krila, pa do leta 1918, ko je Sokol zopet razpel svo-

postal svojih bolj reprezentativnih del. »Kardinal« že pred 30 leti ni bil za nas ni bila Veselova najboljša slika, kako naj pa Ferda Vesela in slovensko umetnost zastopa dandanes pred Holandci?

Ne vem tudi, kaj je razsodišče odklonilo drugim našim umetnikom, in mi je znano le toliko, da je tudi neka slika Tonea Kralja ostala v Beogradu. Holandske kritike so prav zaslužena lekcijska razsodišča in aranzirjem, ki naših najbolj znanih umetnikov sploh niso. Ljube Dolinar n. pr. na razstavah tudi nima svojih glavnih stvari, pa so ga vendar kritike postavile takoj za Meštroviča in Rosandiča, a brez Maleja Sternena, Ivana Vavpotiča, Travnika, Anice Zupanec, Sodikove in podobnih si razstave slovenskega slikarstva niti misliti ne more. Primeroma dobro so se odrezali tudi Jakac. Trine in Gojmir Koe ter Nande Vidmar in drugi mlajši, predvsem pa France Kralj, v primeru z njimi zelo slabo Matija Jama in Ferdo Vesel, a v primeru z domačo slavo najslabše Richard Jakopič. Upajmo, da bodo kritike v revijah boljše kot so v dnevnih.

Končno je pa naš uspeh v Amsterdamu prav časten, saj je daleč pred vsemi jugoslovenskimi slikarji Tone Kralj, obenem je pa splošen uspeh razstave dober znak vsem umetnikom, zlasti pa kritikom in vsej naši javnosti.

Ante Gaber.

Iz Novega mesta

— Sneg se nam kopiči. Včeraj je skoro ves dan po malem snežilo. Uboge ptičke bodo spet trpele, zato jim lajšamo gorje stavimo jim zavetišča in krmišča kot je to običajno vsako zimo! Saj nam bodo spominjali in poletu to vse sloteru vrnil!

— Starše našega gimnazijskega dijaštva opozarjamo, da dobe poročila o napredku svojih otrok v prvem tromesečju le še do 15. t. m. Prvi semester se skokoma bliža. Pred božičem bodo že spričevala, oziroma vpisani redi.

— Božičnico z obdarovanjem siromašnih otrok pripravljajo naše Kolašice za naslednji teden. Ob isti priliki bo vzprizorjena tudi mladinska igra »Palčki«, ki jo vodi učiteljica gđ. Jožica Ahačičeva.

— Smučarji, na plan! Tukajšnji sportni klub »Elanc« je že v preteklem letu mnogo stori za razvoj smučarstva na Dolenjskem, priredil je smučsko zelo uspešno tekmo, letos pa spet resno razmišlja, kako bi lani započelo delo prav in uspešno nadaljeval Tako divne so bile v prošli zimi pri nas smučske prilike kot na skrajnem robu Dolenjske. Sneg, ki kar naprej pada, nam tudi za letos obeta najboljšo, kar se tiče smuke. Gibanje v prosti naravi, na zraku in na soncu, je vendar najlepše in prihrani mnogi stotak pri zdravju. Vsi, ki vam je količkaj do divne zimeke narave in saj malo do smučkega sporta, pridite jutri ob 11. dopoldne v Sokolski dom, kjer se bomo o vsem natančno pomenili. Pokažimo, da smo Dolenjci tudi v tem ravnopravni in enakovredni drugim delom ožje naše domovine. Tudi v tem tihi napredek naše zemlje, tudi iz snega bi lahko kobilci denar! Zato vsi na smuk!

— Plesni venček. Gimnazijske plesne vaje so pri koncu. Plesalo se je v gimnazijski telovadnici, počevajet je hodil iz Ljubljane plesni učitelj g. Jeločnik. Nocoj bodo vaje zaključene s plesnim venčkom v veliki dvorani Sokolskega doma.

— Pododbor županske zveze za novo-meški srez se ustanovi v ponedeljek dopoldne ob 10. v tukajšnji mestni občinski posvetovalnici. Sestanek sklicuje županska zveza v Ljubljani in so vabljeni nanj vsi župani, občinski svetovalci in obč. odborniki vseh občin v novomeškem srezu. Razmotrila se bodo tudi gospodarska vprašanja našega sreza.

— Dramski odsek gasilskega društva v Smihelu je vzprizoril 8. t. m. popoldne Finžgarjevo dramo »Divji lovec«. Igra je vebinsko zelo resnega značaja, kar pa — kot nam poročajo — v Smihelu ni bilo prikazano, temveč je bila stvar igrana bolj smešno. V splošnem je bil petek igre zadovoljiv, pogrešalo pa se je pristno vaško življenje in čustvovanje, kot ga drama zahteva. Vsi opaženi nedostatki pa naj bodo režiserju in igralcem le dobra šola za skorajšnji napredek. Priznanja sta vredna njihov trud in dobra volja in veselilo nas bo, ako jih kaj kmalu spet vidimo na odru popolnejše in temeljiteje.

— Kmetijska predavanja. Po točno izdelanem in v našem listu že objavljenem programu se bodo oddajala zdej vsako nedeljo zjutraj in popoldne kmetijska radio predavanja. Svoj smoter bodo seveda dosegla le, če jih bodo oni, ki so jim namenjena, tudi čuli. Za Novo mesto in bližnjo okolico je tozadevno izvrstno poskrbel sreski kmetijski referent g. Sušarskič, ki je naprosil lastnike radio aparatov, da bodo smeli interesenti pri njih nemoteno poslušati. Že prihodnje nedeljo

— Po vsem svetu. Kmalu sta kramljala kot stara znanca. Pripovedovala mu je o krajih, ki jih je prepotovala, o prijateljih, ki jih je pridobila. Bila je iskrena, toda nekoliko zagonetna.

— Ali veste, da sem vas nekoč videl? — je dejal Donn naenkrat.

Njen mehi, lepo zvoneči glas se je nekoliko priostiril.

— Menda ne, gospod Harding. Ne, še nikoli se nisva videla.

— Pač, pač. — je vztrajal Donn na svojem, — v draguljarni in Piccadilly. Kupoval ste zapestnico in iz ročne torbice ste privlekli toliko denarja, da so se mi kar sline pocedile. Sreča vaša, da sem pošten, sicer bi vam bil lahko ukradel en sveženj bankovcev. Stal sem tik vas.

— Ah, se že spominjam — tisti vsoki, čedni Anglež.

Zdelo se je, da jo srečanje veseli. — Torej sva pa stara prijatelja, — je dejala smeje. — Zapestnice nisem kupila. Vaši angleški vzorci so mi preveč staromodni.

Donn je čutil, da njegovo skrito občudovanje tej dražestni ženski ni neprijetno. Tudi maharadža jo je požiral z očmi, samo ne tako skrivaj. Slednjič je

— Ste mnogo potovali?

— Ste mnogo potovali?

— Ste mnogo potovali?

— Po vsem svetu. Kmalu sta kramljala kot stara znanca. Pripovedovala mu je o krajih, ki jih je prepotovala, o prijateljih, ki jih je pridobila. Bila je iskrena, toda nekoliko zagonetna.

— Ali veste, da sem vas nekoč videl? — je dejal Donn naenkrat.

Njen mehi, lepo zvoneči glas se je nekoliko priostiril.

— Menda ne, gospod Harding. Ne, še nikoli se nisva videla.

— Pač, pač. — je vztrajal Donn na svojem, — v draguljarni in Piccadilly. Kupoval ste zapestnico in iz ročne torbice ste privlekli toliko denarja, da so se mi kar sline pocedile. Sreča vaša, da sem pošten, sicer bi vam bil lahko ukradel en sveženj bankovcev. Stal sem tik vas.

— Ah, se že spominjam — tisti vsoki, čedni Anglež.

Zdelo se je, da jo srečanje veseli. — Torej sva pa stara prijatelja, — je dejala smeje. — Zapestnice nisem kupila. Vaši angleški vzorci so mi preveč staromodni.

Donn je čutil, da njegovo skrito občudovanje tej dražestni ženski ni neprijetno. Tudi maharadža jo je požiral z očmi, samo ne tako skrivaj. Slednjič je

— Ste mnogo potovali?

— Ste mnogo potovali?

— Ste mnogo potovali?

— Ste mnogo potovali?

— Ste mnogo potovali?

— Ste mnogo potovali?

— Ste mnogo potovali?

— Ste mnogo potovali?

— Ste mnogo potovali?

— Ste mnogo potovali?

— Ste mnogo potovali?

— Ste mnogo potovali?

— Ste mnogo potovali?

— Ste mnogo potovali?

— Ste mnogo potovali?

— Ste mnogo potovali?

— Ste mnogo potovali?

— Ste mnogo potovali?

— Ste mnogo potovali?

— Ste mnogo potovali?

— Ste mnogo potovali?

— Ste mnogo potovali?

— Ste mnogo potovali?

— Ste mnogo potovali?

— Ste mnogo potovali?

— Ste mnogo potovali?

— Ste mnogo potovali?

— Ste mnogo potovali?

— Ste mnogo potovali?

bodo tozadevno na razpolago prostori na tukajšnji meščanski šoli, v hotelu Windischer, v Stemburjevih gostilni, na deški osnovni šoli v Smihelu, v Matkovi gostilni v Gotani vasi in v šoli v št. Petru. Zupanstva in šolske vodstva dobe te dni vabilo ter naj poskrbe, da bo udeležba poslušalstva čim večja. Ob tej priliki bi si dovolili tudi opazko, kako nujno potreben bi bil vsaki šoli radio aparat. Koristi bi ne kmela le šola oziroma šolodolžna mladina, temveč vsa soseska. In to bi one malenkostne stroške sloteru odtetalo. Zato naj bo ponovno geslo tudi kmečke prosvete: V vsako šolo radio!

— Spet vliem v vinski hram. V nedeljo ponovi so neznanec hotel pokusiti, kakšno vince ima Poločar iz Muhaberja, po domače Jerinček, ki ima na Trški gori svoj hram. Spodaj so vrata do sodov tako močna, da se trud ni izplačal, zato so poskusili na vrhu. Razrgali so slamnato streho in vdrli ekoci podrešje v gorenji »konec« hrama, kjer so prazni sodi, stikalnica, pa tudi nekaj druge posode in posteljnine. Več stvari so odnesli, drugo so pa od onemogle jeze uničili in razmetali. Vinogradnik trpi več tisoč dinarjev škode. Samoobramba narekuje kmetom, da si organizirajo stalno nočno stražo po vinogradih. Saj je še huje, kot je bilo, ko je grozje zorelo.

Jutri vsi na DOMAČE KOLINE in na pristno kapljico. — Se priporoča

RESTAVRACIJA »PRI KATRICI«, Rožna dolina, Cesta VIII.

Radioprogram

Nedelja, 11. decembra.

7.30: Kmetijsko predavanje: živinoreja (Ing. Venko); 8: Nasveti za kmetovalca; 8.15: Smučarska gimnastika (Dobovšek); 8.45: Poročila; 9: Versko predavanje: O krščanski dobrotelnosti (dr. Opeka); 9.30: Prens cerkvene glasbe iz franciškanke cerkve; 10: O spremembah temperature (dr. F. Čadež); 10.30: Ameriške zanimivosti (dr. P. Brežnik); 11: Salonski kvintet; 12: Čas, poročila, plošče po želji poslušalstva; 15: Mlekarstvo za gospodinje (Pavlica); 15.30: Kvartet Filih; 16.30: V spomin Franu Milčinskemu: govor, igra, recitacije; 20: Koncert godbe Dravske divizije; 22: Čas, poročila; 22.15: Salonski kvintet; 23: Napoved programa za naslednji dan.

Ponedeljek, 12. decembra.

12.15: Plošče; 12.45: Dnevne vesti; 13: Čas, plošče, borza; 17.30: Salonski kvintet; 18.30: Esperanto (g. Kozlevčar); 19: Srbohrvaščina (dr. Rupil); 19.30: Prens opere »Dalibor« iz Prage; 22.30: Čas, poročila, napoved programa za naslednji dan.

Torek, 13. decembra.

11.15: Šolska ura: O človeku s posebnim ozivom na higijeno (g. Zor); 12.15: Radio kvartet; 12.45: Dnevne vesti; 13: Čas, Radio kvartet, borza; 17.30: Salonski kvintet; 18.30: Nemščina (dr. Grafenauer); 19: Gospodarska socialna vzgoja (dr. Gogala); 19.30: Pokrajinske slike: Železniki (dr. Andrejka); 20: Prens iz Zagreba; 22: Čas, poročila, plošče; 22.30: Napoved programa za naslednji dan.

Sreda, 14. decembra.

12.15: Plošče; 12.45: Dnevne vesti; 13: Čas, plošče, borza; 17.30: Otroški kotiček (ga. Gabrielčičeva); 18: Plošče; 18.15: Fonetični polkuzki dr. F. Vebra; 19: Ruščina (dr. Preobraženski); 19.30: Literarna ura: Zbrani spisi Iv. Cankarja XIV. zvezek (prof. F. Vodnik); 20: Anton Foersterjev večer: Uvodno predavanje (dr. Dolinar), klavirski koncert gđ. Poženelove; 21.15: Salonski kvintet; 22: Čas, poročila, plošče; 22.30: Napoved programa za naslednji dan.

Četrtek, 15. decembra.

12.15: Radio kvartet; 12.45: Dnevne vesti; 13: Čas, radio kvartet, borza; 17.30: Salonski kvintet; 18.30: Italijanščina (dr. Leben); 19: Čuda in tajna življenja: O dvoječih pri ljudeh in živalih (prof. Pengov); 19.30: Pogovor s poslušalci (prof. Kuret); 20: Koncert orkestra »Grafike«; 21: Fantje na vasi; 21.30: Prens iz kavarne »Zvezda«; 22.15: Čas, poročila; 22.30: Napoved programa za naslednji dan.

Petek, 16. decembra.

11.15: Šolska ura: Vsesokolski zlet v Pragi (Tratar); 12.15: Dnevne vesti; 13: Čas, plošče, borza; 17.30: Salonski kvintet; 18.30: Zgodovina Slovencev: Deželni stanovci (dr. Capuder); 19: Francoščina (prof. Kuret); 19.30: Ljubezen gre skozi želedec (ga. Simenc); 20: Glasbeno predavanje (dr. A. Dolinar); 20.30: Prens »Preporočave akademije« iz umionske dvorane; 22: Čas, poročila, plošče; 22.30: Napoved programa za naslednji dan.

tikajoč se skoraj šatulje iz rdečega usnja, ki jo je držal maharadža v roki.

Eno je bilo gotovo. Bili so v vlaku. Maharadža je hotel preživeti pred potratkom v Indijo še nekaj tednov v Cannes. Bil je še mlad, njegova evropska obleka ni skrivala orientalske lepote in arogantnega vedenja. Kljub svoji brezbržnosti se je pa Donn jezil, da lepota in mikavnost baronice Grolitzve v maharadžinih očeh očitno nista zgrešili svojega cilja.

Ko je prišel čas obeda, je stopil na prag svojega spalnega kupeja in »ledil njeni visoki, dostojanstveni postavi po hodniku do jedilnega voza, z jasnim namenom sesti k njeni mizi.

Toda Donn je nameraval isto in je maharadžo spretno prehitel. Potem se mu je smejal čez mizo.

— Z njegovo visokostjo sva tekmovala za čast sedeti nasproti vam in jaz sem zmagal. Upam, da nista užaljeni?

Radovedno ga je pogledala. — Zakaj naj bi bila užaljena? — Maharadža je maharadža.

— To pa res ni nič posebnega, — je skomignila z rameni, — saj sem jih videla že mnogo.

— Ste mnogo potovali?

— Ste mnogo potovali?

— Po vsem svetu. Kmalu sta kramljala kot stara znanca. Pripovedovala mu je o krajih, ki jih je prepotovala, o prijateljih, ki jih je pridobila. Bila je iskrena, toda nekoliko zagonetna.

— Ali veste, da sem vas nekoč videl? — je dejal Donn naenkrat.

Njen mehi, lepo zvoneči glas se je nekoliko priostiril.

— Menda ne, gospod Harding. Ne, še nikoli se nisva videla.

— Pač, pač. — je vztrajal Donn na svojem, — v draguljarni in Piccadilly. Kupoval ste zapestnico in iz ročne torbice ste privlekli toliko denarja, da so se mi kar sline pocedile. Sreča vaša, da sem pošten, sicer bi vam bil lahko ukradel en sveženj bankovcev. Stal sem tik vas.

— Ah, se že spominjam — tisti vsoki, čedni Anglež.

Zdelo se je, da jo srečanje veseli. — Torej sva pa stara prijatelja, — je dejala smeje. — Zapestnice nisem kupila. Vaši angleški vzorci so mi preveč staromodni.

Donn je čutil, da njegovo skrito občudovanje tej dražestni ženski ni neprijetno. Tudi maharadža jo je požiral z očmi, samo ne tako skrivaj. Slednjič je

P. Decourcelle:

122

Prokletstvo ljubezni

Roman

— Eden se odpele z nama, druga dva pa s Polytom v drugi kočiji in za nama.

Sedel je k svojemu jemniku in zaklical: — Izvošček, na sodišče!

XIX.

SVEŽENJ PISEM.

Ko je strašen krik pretresel nočno tišino, smo videli, kako so planili vsi v Carmeninem salončku zbrani tja, od koder se je po njihovem mnenju razlegel krik.

Ramon in Miček sta s svečami v rokah prva planila v sobo, kjer je bil Miček pustil Claudineta.

Telo uboga dečka, ki je bilo padlo v krčevitem razmahu z divana na tla, je ležalo vse okrvavljeno ob vznožju divana.

Miček je krčevito zaplakal in se zgrudil k njemu.

— Ah, gospod! — je zaklical k Montlauru, ki je bil pokleknil k dečkovega telesa in mu položil roko na srce. — ali je še živ? Recite, da je še živ!...

Kot v odgovor na vprašanje malega prijatelja se je Claudinet komaj vidno premaknil in nekoliko dvignil glavo. Bil je mrtvaško bled.

— Ali si ti, Miček moj? — je vprašal s hropečim glasom. — Ah, kako sem srečen! Bal sem se, da bom moral umreti, ne da bi te videl.

— Slišite, gospod, kaj pravi? Umreti — je zaihtel Miček ves iz sebe.

— Ne plakaj, prijatelj, — ga je tolažil mali mučenik s tihim, pojemajočim glasom... Saj me nič ne boli... prav nič... Dobro mi je... Le malo zebe me... Verjemi mi... nič hudega mi ni storil... Zadal mi je samo udarec, ki je čisto govoril o njem. Saj se gotovo spominjaš.

Mičeku so se najezili lasje od groze.

— Tvoj morilec, — je zašepetal, — je torej...

— Panoufle, da.

— Torej Panoufle te je ranil?

— Da... on me je umoril.

— Saj te ni umoril. Tvoja rana ni nevarna... pride zdravnik in...

— Ah, ne, kaj še! Umiram! In ve-

sel sem, da je tako. Dobro sem ga potegnul. Misli, je, da je zabodel tebe.

— Mene?

— Da... iskal je tebe... Slišal sem, kako je rekel to svojemu pajdašu... Bil si v sosedni sobi... luč se je videla... še korak... pa bi bil mrtev... Tedaj sem se pa nalašč obrnil, da je divan zaškipal... Vprašal je, če sem Miček... Odgovoril sem, da se ni zmotil... Potem mi je obrnil glavo in začutil sem, kako se mi je njegov nož zasadi v hrbet.

— Ah!... to je grozno!... Zame!... Torej zame umiraš!... je kričal Miček pozabivši na nedolžno laž, ki ga je hotel z njo potolažiti.

— Vem dobro, da moram umreti!... Toda kaj zato?... Bil sem itak obsojen na smrt... Saj sam dobro veš... Tisti slavni zdravnik je povedal to... Zdaj je vsaj moja smrt za nekaj dobra... In neizrečeno sem srečen, da sem z njo rešil tebe!...

Miček ni mogel več govoriti. Dusil se je.

Grof de Montlaur je klečal kraj njega in tudi njemu so tekle debele solze po licih.

Kar se je zavesa nekoliko odgnnila. Bila sta Carmen in Robert.

Nekaj časa sta osuplo gledala ne-

znanega, okrvavljenega dečka, ki sta Miček in Ramon plakala ob njem.

— To je dobra gospa iz Moissellesa, je-h, ljubi prijatelj? — je zašepetal Claudinet, ko je zagledal Carmen.

— Ah, kako je lepa... Tega mi niti povedal nisi, Miček, kako zelo je podobna angelom... Kako si srečen, da jo lahko... vedno vidiš... in vedno ljubiš!

Ramona je spoznal, nasmehnil se mu je in zašepetal:

— Ah... kako me veseli, gospod, da vidim tudi vas!... Oprostite, prosim, da sem tu... brez vašega dovoljenja... Ne jezite se zato na Mička... Misli je dobro, ko me je privedel sem k vam, ker ste tako dobri in ker bi me bili rešili strašnega življenja... Danes... da bi vam napravil veselje... je prišel... tja... veste, po tista pisma... in ko sva jih vzela... sva morala pobegniti...

— Pisma... o kakšnih pisnih pa govoriš, deček? — ga je vprašal Robert, ki je bil za hip odšel iz sobe, da bi brž poslal po zdravnika, dočim se je Carmen sklanjala k ranjenčku, skoraj tako blede kakor on.

— Ne vem, gospod... Miček... on... to ve... Jaz... jaz... ne vem...

Slabost je obšla dečka, zatislil je oči.

Carmen je naglo pristopila in s spretnostjo, ki je bila v svoji dohodnosti že vajena, je uboga ranjenčka hitro slekla in odkrila krvavečo rano.

Groza je spreletela prisotne. Čez ves hrbet je zijala malemu mučeniku široka in globoka rana.

Kri mu je curljala po izmučenem, izsušenem telesu in kapljala je na preprogo, kjer je je bila že velika mlaka.

Jasno je bilo, da tu ni nobene nade na rešitev.

Carmen je vili nesrečnemu dečku v usta nekaj kapljic krepčilnega zdravila.

Lica so se mu nekoliko pobarvala s krvjo. Zopet je odprl oči in na ustih mu je zaigral blažen smehljaj, ko je zagledal Mičkov obraz.

— Panoufle je prišel, — je nadaljeval s slabim glasom, — da bi dobil nazaj ta pisma...

— In jih je dobil?

— Ne, mi jih našel... Jaz jih imam.

Segel je pod zglavje, jih vzela in podal Mičku.

Lepa jabolka

po 2.— Din kg
nudi „Gospodarska zveza“ v Ljubljani

Izdelujejo se najnovejši modeli otroških in igračnih vozičkov, triciklji, razna najnovejša dvokolesa, šivalni stroji in motorji. Velika izbira. Najnižje cene. — Ceniki franco.

TRIBUNA F. B. L., tovarna dvokoles in otroških vozičkov. LJUBLJANA, Karlovska c. 4.

SLUŽBE

MLINARSKI POMOČNIK
vajeen tudi žage in elektrarne, želi zaposlitev v trgovskem ali merčnem mlinu. — Naslov na: Janko Sušec, trgovina s papirjem in parfumerija, Gornja Radgona. 4611

ZA MAJHNO PLAGO
bi šla v pomoč gospodinj; najraje v gostilno. Znam tudi šivati. — Mara Strumber, Zdenška vas, pošta Videm - Dobropolje. 4595

INTELEKTUALNE DAME
obrnite se na Astrosofa, Split, poštni predal 16. Priložite tri znamke po Din 1.50. 118/T

SOBAR IN SOBARICA
perfektna v serviranju in pospravljanju sob, se iščeta za takojšen nastop. Dober postopek in dobra plača. Letna pogodba. — Ponudbe s sliko na: Maks Bosnić, Slavovski Brod.

Mali oglasi

Vsaka beseda 50 par. Plača se lahko tudi v znamkah. Za odgovor znamka! — Na vprašanja brez znamke ne odgovarjamo. Najmanjši oglas Din 5.—

STANOVANJA
DVE PRAZNI SOBI
zračni, parketirani, s souporabo kopalnice, prostim vhomom v sredini mesta takoj oddam. — Naslov pove uprava »Slov. Narod«. 4615

ZIVALI
V OKOLICI SLOV. BISTRICE
se je zatekla psica, ki sliči na ime »Tira«. Vrniti jo je na naslov: Sekirnik, Oplotnica. 4610

KUPIM
SUHA JABOLKA
in hruške kupujem. — Ponudbe na naslov: VO-KA, vočna kava F. Tušek, Zagreb, Gunduličeva ulica br. 23. 4608

EXCENTER PRESO
z 250 mm tlačne površine, kroglično prešo in škarje za pločevino v tablah, vse že rabljeno, kupi Valdec Josip, Brod na Savi, Starčičeva ul. 74. 4596

ŽELEZNO PEČ KUPIM
(najraje na oblanje). Jančar, Cerkvena ulica 21. 4632

DOPIŠOVANJE
SIMPATIČEN GOSPOD
27 let star, poroči gospodino z opravo in nekaj gotovine; radi stalne službe se moram takoj poročiti. — Cenj. dopise s polnim naslovom na upravo »Slov. Nar.« pod »Srečen dom 4630«.

PRODAJ
NOVO REPOREZNICO
poceni prodava Vinko Šetina, Zbilje-Smednik. 4612

VEČ PTOČNIH KLETK
naprodaj po nizki cen. — Devinska ulica 7, Kolezija. 4640

KOMPLETNA JEDILNICA
(miza, ki se da raztegniti, 1 velika in 1 mala kredenca, 6 stolov, 2 fotelja), skoro nova, naprodaj v Beethovnovi ulici št. 4/III. Ogled od 18. do 19. medtednom, ob nedeljah in praznikih od 11.—12. ure. 4628

NEDREMIČNINE
HIŠO
sredi mesta Sočanja prodam za 47.000 Din. Hiša je prtilična, z vrtno, vodovodom in elektriko. Za tretjino kupnine vzamem tudi hranilne knjižice. — Potrpe se v trafikli Waldl, Sočanja. 4613

HIŠO
štiristanovnjako, v okolici Celja ugodno prodava Franc Milher, Nova vas št. 44 pri Celju. 4609

KOVAČKO DELAVNICO
na prometnem kraju, z vsem orodjem oddam v najem vsled bolezni. — Vprašati pri: Glavač Franc, Radete pri Zidanem mostu. 4636

HIŠO V LJUBLJANI
radi odpotovanja takoj prodam za 160.000.— Din. — Dolmar Rafael, Devinska ulica 7 (Kolezija). 4639

NOVA HIŠA
z vrtno naprodaj za 35.000 dinar. — Brod pri št. Vidu 29. 4631

HIŠO Z VINOTOČEM
delikateso in posestvom kupim. — Ponudbe na naslov: L. Turk, Vojnik pri Celju. 4633

LOKAL V LJUTOMERU
v centru mesta, 16 m dolg in 7 m širok, vogalen, primeren za veletrgovino, odda — Lado Resnik, hotel Ljutomer. 4634

GLASBA
PIANINO
malo rabljen, kupim takoj. — Ponudbe na naslov: Martin Guček, Dobje, Slivnica pri Celju. 4607

KLAVIRJI, PIANINI
prvovrstnih inozemskih znamk od Din 11.000 naprej. — »MUSICIKA«, Ljubljana, Sv. Petra cesta 40. 18/T

IZFOSOVAMO
plošče, gramofone, radio-aparate. »SLAGER«, Aleksandrova c. 4. (prehod »Viktoria« palače)

Klavirji! Pianini!
Kupujte na obroke od Din 400.—
prve svetovne fabrikate: Bendorfer, Steinway, Förster, Petrof, Hözl, Stingl original, ki so nesporno najboljši! (Lahka, precizna mehanika.) Prodaja jih izključno le sodni izvedenec in bivši učitelj Glasbene Maticе

Alfonz Breznik
Aleksandrova cesta št. 7 (vogal Beethovnovе ulice)

RAZNO
PERJE FUHAŠTO
Din 15.—, čohano Din 32.—, puh Din 140.— kg, ter VOLNO in ŽIMO za modroce ujedno poceni prodaja: Šega, Wolfova ulica 12 (dvorišče). 106/T

ŽIMA!
Najfinejšo, najcenejšo in zdravilno žimo vam nudi najbolje Stanko Bemle, predilnica žime, Ljubno ob Savinji. 4593

Najcenejši nakup! KONFEKCIJA — MODA
ANTON PRESKER, Ljubljana, Sv. Petra cesta 14.

RAZNA JABOLKA
po 2—3.50 Din brutto za netto povzetno: Postržin, Krško. 4596

SVEŽE MORSKE RIBE
dobite danes in skoro vsaki dan v gostilni Draga Guštin, Kapiteljska 3. 4638

PEČI NA ŽAGANJE
in grelne cevi za na štedilnike izdeluje po nizki cen. — I. Zorko, ključavničarstvo, Glince pri Ljubljani. 4629

LEPE JASELCE
kipi iz žgane glin, kompletne ali posamezne pastirčke, ovčice, hlevčke — dobite letos — Ljubljana, Sv. Petra cesta št. 3 (trafika). 4626

Vsa pleskarska in soboslikarska dela

izvršuje točno, solidno in po konkurenčnih cenah pod garancijo

družba s o. z.
J. HLEBŠ

pleskarstvo in soboslikarstvo
LJUBLJANA, Mostni trg 19 ali Cankarjevo nabrežje 21. Telefon 7070.

Bukova drva in oglje
kupuje stalno
URAN FRANC
LJUBLJANA
Sv. Petra cesta 24

MODROCE

otomane, divane, fotelje in vse tapetniške izdelke vam nudi najceneje

IGNACIJ NAROBÉ
Ljubljana, Gosposvetska cesta št. 16 (»Pri Levu«) 25/T

Celuloidne ščitnike za vrata
dobavljata v vseh barvah in fazonah

FRANJO ZRNEC, steklarstvo
LJUBLJANA, Cankarjevo nabrežje št. 5

V GOSTILNI REININGHAUS jutri ples! Pečenice, krvavice, razna jedila, dobra vina. — Danes ob 8. uri zvečer predavanje.

Najmodernejši
BRIVSKI IN DAMSKI SALON v palači GRAFIKE. — Se priporoča
MATKO ŠJAKOVIČ

Couch zofe
Otomane, spalne fotelje, divane, zložljive postelje, mreže, peresnice (federmodroce), žimnice (modroce) ter vsa v to stroko spadajoča dela izvršuje najceneje

F. Sajovic
Ljubljana, Stari trg št. 6.

Priljubljena in praktična božična darila

TVRDKA

J.C. MAYER

LJUBLJANA

Stritarjeva ulica

priljubljen v priznani prvovrstnih kvalitetah:

Volneno blago za dame in gospode	Zastore
Svilo vseh vrst	Preproge
Platno in šifon	Blago za pohištvo
Namizno in posteljno perilo	Prežite in volnene odeje
Žepne robce	Pullowers

RAZEN TEGA CENEJŠE VRSTE ŠIFONOV OD DIN 6.—, FLANELBARHENTI OD DIN 7.—, BLAGO ZA DAMSKE OBLEKE OD DIN 25.— IN ZA MOŠKE OBLEKE OD DIN 35.— DALJE V NAJVEČJI IZBERI V ODDELKU ZA ČEVLJE VELIKA ZALOGA PRIZNANE ZNAMKE

„POPPER“

IN TUDI PRAV DOBRI CENEJŠI ČEVLJI DOMACEGA IZDELKA. SNEŽKE, GALOSE IN NOGAVICE VSEH VRST.

ANTON FUCHS

kleparska delavnica, Gosposvetska 16 »PRI LEVU«

izvršuje vsa kleparska in lesnocementna dela pri novih zgradbah kakor tudi pri starih najsolidneje in po zmernih cenah.

Išče se priča

V nedeljo 13. novembra okoli 11. ure dopoldne je policijski stražnik pred Kinom Matica vstopil na neki avto. Kdor je ta dogodek videl in slišal, se prosim, da se zglozi proti nagradi za zamudo v pisarni odvetnika dr. R. Krivca v Pražakovi ulici 15/II (palača Pokojninskega zavoda)

Zavese, posteljna pregrinjala

namizne prte, prtice itd., krasno vezene in po nizkih cenah dobite pri

MATEK & MIKEŠ, LJUBLJANA
(poleg hotela Štrukelj)

Vezenje oprem za neveste, monogrami, gumbnice, entlanje, azuriranje in predtiskanje.
Velika izbira predtiskanih ženskih ročnih del.

ANTON FUCHS

kleparska delavnica, Gosposvetska 16 »PRI LEVU«

izvršuje vsa kleparska in lesnocementna dela pri novih zgradbah kakor tudi pri starih najsolidneje in po zmernih cenah.

Išče se priča

V nedeljo 13. novembra okoli 11. ure dopoldne je policijski stražnik pred Kinom Matica vstopil na neki avto. Kdor je ta dogodek videl in slišal, se prosim, da se zglozi proti nagradi za zamudo v pisarni odvetnika dr. R. Krivca v Pražakovi ulici 15/II (palača Pokojninskega zavoda)

Slatinske tablete za hujšanje

Vam vrnejo vitkost, mladost in lepoto, ker raztope in odstranijo preobilno mast.

Tekom enega leta izgubite na teži 8—14 kg.

Doza 100 tablet Din 46.—
Doza 200 tablet Din 74.—

Slatinske tablete proizvajava
LEKARNA MR. BAHOVEC, Ljubljana

Kjer vsa druga sredstva odpovedo, dosežejo Slatinske tablete za hujšanje presenetljiv uspeh.